

**Raportul intermediar nr. 5 al
Misiunii Uniunii Juriștilor din Moldova
de Observare a Alegerilor Parlamentare
din 28 septembrie 2025**

Introducere

Prezentul raport este elaborat de Misiunea Uniunii Juriștilor din Moldova (MO UJM) de observare a Alegerilor Parlamentare din 28 septembrie 2025 și este publicat pentru informarea publicului interesat de procesul electoral. Uniunea Juriștilor din Moldova (UJM) este o organizație necomercială care și-a propus analiza și evaluarea modului de organizare și desfășurare a procesului electoral și informarea publicului larg cu privire la acest subiect.

Raportul cuprinde rezultatele observării ultimelor două săptămâni ale campaniei electorale, desfășurată în perioada 13 – 26 septembrie 2025. Documentul conține constatările și concluziile Misiunii de observare cu privire la activitatea organelor electorale, desfășurarea campaniei electorale, reflectarea activității, a narativelor și a promisiunilor nerealiste ale concurenților electorali. Efortul de monitorizare a mass-mediei naționale și regionale a fost susținut în continuare de Apollo, iar cel privind reflectarea activității concurenților pe paginile web naționale și pe rețelele de socializare – de către Privesc.eu.

În vederea unei aprecieri obiective a modului de desfășurare a campaniei electorale, pe lângă informațiile colectate din teritoriu și din mediul online de către observatorii pe termen lung detașați în fiecare circumscripție electorală din țară, MO UJM a continuat să colecteze punctele de vedere ale concurenților electorali care au manifestat deschidere și interes față de invitația lansată.

Exercițiul de monitorizare este orientat spre servirea interesului public și a fost realizat în conformitate cu cadrul legal național. Instrumentele utilizate pentru colectarea și analiza informațiilor au inclus: monitorizarea ședințelor Comisiei Electorale Centrale (CEC); discuții cu concurenții electorali; consultarea informațiilor oficiale disponibile public; raportările din teren prin intermediul platformei online www.monitorizez.eu; monitorizarea mediului online; precum și analiza calitativă și cantitativă a conținutului editorial difuzat sau publicat de un eșantion reprezentativ de surse media naționale și regionale.

UJM își desfășoară misiunea într-un mod corect, transparent și responsabil, în raport cu informațiile prezentate cetățenilor. Raportul de monitorizare, bine documentat și bazat pe dovezi - unele dintre ele reflectate în notele de subsol - reprezintă o sursă importantă de informație, iar principalele constatări pot contribui la îmbunătățirea procesului electoral. MO UJM își asumă responsabilitatea pentru opiniile și considerentele exprimate în prezentul raport de monitorizare. Versiunea în limba română a documentului prevalează asupra traducerilor în alte limbi.

1. Cadrul normativ aplicabil alegerilor

1.1 Contestații și sesizări depuse în perioada de referință la CEC

MO UJM a monitorizat informațiile publicate de CEC pe pagina sa oficială, rubrica Contestații/sesizări/dosare. În perioada de referință, au fost depuse 41 de contestații¹ și 4 sesizări ce au vizat nereguli în desfășurarea campaniei electorale pentru alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025 și au parvenit din partea a șase concurenți electorali și un partid politic, care nu este competitor electoral. Cele mai multe contestații au fost formulate de către Blocul Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei (Blocul Electoral Patriotic) - 22 contestații, urmat de Blocul Electoral "ALTERNATIVA" - 13 contestații, Partidului Politic "Partidul Acțiune și Solidaritate" (PAS) - 4 contestații și câte o contestație depusă de Partidul Politic "Democrația Acasă" (PPDA) și Partidul Politic "Partidul nostru" (PN).

Contestațiile depuse de Blocul Electoral Patriotic au semnalizat utilizarea de materiale electorale cu conținut fals; afișarea de imagini ale unor persoane publice fără consimțământul acestora în scop electoral; pretinse acțiuni de agitație electorală desfășurate de funcționari electorali (ex. secretara CECE Criuleni nr. 12 și membru BESV nr. 38/207); utilizarea resurselor administrative în campania electorală. De asemenea, Blocul Patriotic a mai contestat presupusa implicare a Ministrului Justiției în procesul electoral, precum și asocierea ilegală a PAS cu alte partide politice sub forma unui „bloc electoral camuflat”, alături de Partidul Liberal (PL) și Blocul Unirea Națiunii (BUN), fapt ce contravine normelor de transparență a campaniilor electorale.

Contestațiile depuse de Blocul Electoral „ALTERNATIVA” au vizat posibile încălcări ale legislației electorale de concurentul electoral PAS și anume încălcarea regulilor de publicitate electorală și amplasarea afișelor de publicitate în locuri interzise; distribuirea de materiale electorale manipulatorii și incitatoare la ură; utilizarea resurselor administrative; acțiuni întreprinse pe platformele de comunicare publică de către Ambasadorul Republicii Moldova în România în favoarea PAS; plasarea materialelor sponsorizate cu conținut video și text cu caracter electoral pe paginile oficiale ale Prim-ministrului și Președintelui Parlamentului Republicii Moldova. De asemenea, Blocul menționat a formulat contestații privind desfășurarea agitației electorale ilegale de către primari, care ar fi îndemnat public la vot în favoarea PAS, dar și privind încălcarea regulilor de finanțare a campaniei electorale de către PAS pe pagina de socializare „Facebook” a dlui Igor Grosu, candidat pe lista electorală a concurentului electoral PAS.

În ce privește contestațiile depuse de concurentul electoral PAS, acestea vizează posibile încălcări ale prevederilor legale privind folosirea resurselor administrative de către primarul suspendat al orașului Drochia, candidat PN, care a participat la evenimente publice, asociindu-se cu proiecte de infrastructură derulate din fonduri publice; comportamentul partinitor al Președintelui BESV nr.

¹[Contestații.](#)

1/116 implicat în mod activ în promovarea electorală a Blocului „ALTERNATIVA”; pretinse acțiuni ilegale ale Blocului „ALTERNATIVA” și ale candidatului Ion Ceban prin utilizarea buletinului de vot în scop de propagandă electorală și afișarea unor materiale vizuale sugestive, fapt ce poate afecta percepția asupra caracterului oficial al documentului electoral. Contestațiile depuse de concurenții electorali PN și PPDA vizează comportamentul unui funcționar electoral (membru BESV nr. 14/4), care, ar fi oferit sprijin indirect concurentului electoral PAS și utilizarea materialelor; utilizarea elementelor vizuale a instituției prezidențiale și imaginea unui candidat al Partidului DA pentru transfer de imagine în favoarea concurentului PAS.

MO UJM observă că cel mai mare număr de contestații vizează folosirea resurselor administrative și afișajul electoral neautorizat/publicitatea electorală neregulamentară. În același timp, concurenții electorali Blocul „ALTERNATIVA” și PAS se remarcă printr-un nivel ridicat de implicare în procesul de contestare, fie în calitate de autori, fie ca părți vizate, ceea ce reflectă un nivel intens de competiție între cele două formațiuni. Cele două formațiuni își contestă reciproc implicarea reprezentanților instituțiilor publice în campanie, precum și utilizarea necorespunzătoare a funcțiilor publice de către unii dintre candidații înscrși pe listele acestora.

De asemenea, Misiunea de Observare identifică un fenomen recurent semnalat prin contestații depuse la CEC, care vizează formarea unor presupuse blocuri electorale camuflate. În perioada de referință, au fost înregistrate două contestații distincte care susțin existența unor forme neregulamentare de asociere între concurentul electoral PAS și alți actori politici: BUN și PL.

Din totalul celor 41 de contestații, 2 dintre contestații au fost respinse, 2 contestații au fost admise parțial, 15 contestații au fost redistribuite după competență către Inspectoratelor de Poliție teritoriale sau Inspectoratului General de Poliție (IGP), 4 contestații nu au întrunit criteriile de admisibilitate, 6 contestații au fost transmise spre examinare conform competenței organelor electorale inferioare, iar la unele rezultatul examinării nu a fost publicat la rubrica menționată.

Suplimentar, în perioada de referință, CEC a recepționat un număr de 4 sesizări², câte una din partea următoarelor entități politice: Partidul Liberal Democrat din Moldova (PLDM), Blocul Electoral Patriotic, PAS, Partidul Politic "Liga Orașelor și Comunelor" (LOC). Aceste sesizări au vizat constatarea implicării nepermise a Președintelui Republicii Moldova în campania electorală; încălcarea regulilor de afișare a materialelor de agitație electorală de către concurentul electoral PAS (2) și încălcarea prevederilor legale ce țin de utilizarea resurselor administrative. Pe pagina monitorizată, Comisia a publicat două răspunsuri prin care în unul a constatat lipsa temeiurilor în vederea intervenției Comisiei în legătură cu cele sesizate, iar al doilea răspuns a vizat o sesizare transmisă spre examinare Inspectoratului de Poliție.

² [Sesizări.](#)

1.2 Contestații depuse la Consiliile Electorale de Circumscripție Electorală (CECE) nivelul II

Observatorii pe termen lung ai MO UJM au efectuat vizite regulate la organele electorale de nivelul II, unde au monitorizat pe lângă activitatea administrativă și recepționarea contestațiilor primite. În perioada de referință, s-au raportat 13 contestații, depuse atât de concurenți electorali, cât și persoane fizice. Subiectele acestor contestații au variat, incluzând aspecte precum utilizarea resurselor administrative în favoarea unui concurent electoral; agitație electorală de către funcționari electorali pentru un concurent electoral (2); nedegrevarea din funcție a unui candidat cu atribuții publice în perioada electorală. În cazul a 7 contestații, CECE au oferit un răspuns contestatarilor: au respins contestația (1), au expediat-o în adresa CEC (1), fie au dat răspuns că este în proces de examinare (4), într-un caz contestatarul și-a retras contestația.

2. Activitatea organelor electorale

2.1 Acreditări, confirmări și autorizări emise de CEC

Confirmarea persoanelor autorizate să participe la procedurile electorale. Potrivit legislației electorale, termenul limită pentru depunerea cererilor de acreditare a observatorilor, precum și pentru confirmarea jurnaliștilor și a interpreților, este de 7 zile până în ziua alegerilor (21 septembrie 2025).

În perioada 13-26 septembrie 2025, CEC a acreditat 1.317 observatori, dintre care 578 naționali și 739 internaționali (observatori și experți). Menționăm că Ministerul Afacerilor Externe a refuzat acreditarea unor observatori internaționali (ruși), în baza unui aviz negativ emis de Serviciul de Informații și Securitate. De asemenea, de către CEC a confirmat 63 de jurnaliști naționali și internaționali, precum și mai mulți interpreți.

MO UJM constată că, deși numărul entităților naționale și internaționale interesate de monitorizarea scrutinului de duminică a rămas similar celui din 2024 (2025 - 10 naționale și 56 internaționale; 2024 - 9 naționale și 55 internaționale), numărul observatorilor acreditați a crescut semnificativ (+1.116 observatori). În ceea ce privește confirmarea jurnaliștilor, constatăm atât dublarea numărului instituțiilor media interesate de reflectarea scrutinului, cât și a numărului de jurnaliști confirmați în acest scop.

Astfel, pentru monitorizarea și reflectarea alegerilor parlamentare din toamna anului 2025, au fost acreditați, în total, 3.485 de observatori din partea a 66 de subiecți cu drept de acreditare (naționali și internaționali), precum și 131 de jurnaliști din partea a 22 de instituții media din țară și din străinătate (*a se vedea Anexa nr. 1*). Observatorii naționali reprezintă 79% din total, 47% dintre aceștia fiind acreditați din partea Asociației Promo-LEX, iar 45% - din partea Uniunii Juriștilor din Moldova, ambele organizații desfășurând misiuni naționale de observare a scrutinului.

Autorizarea efectuării sondajelor de opinie și a exit-pollurilor. CEC a autorizat chestionarea cetățenilor cu privire la preferințele lor politice de către IMAS EXPERT S.R.L. Totodată, a respins solicitarea companiei „DATE INTELIGENTE” S.R.L. de a organiza un sondaj electoral la ieșirea de la urne (exit-poll), invocând abateri comise anterior în procesul de realizare a sondajelor de opinie autorizate de CEC, precum și difuzarea în spațiul public a unor informații false referitoare la autorizarea acestui exit-poll. Termenul limită pentru depunerea cererilor de autorizare a sondajelor de opinie privind preferințele politice ale alegătorilor a fost 17 septembrie 2025, iar pentru autorizarea exit-pollurilor - 23 septembrie 2025³. Menționăm că ultimul exit-poll a fost organizat în turul al doilea al alegerilor prezidențiale din 15 noiembrie 2020. În total, în contextul alegerilor parlamentare din toamna anului 2025, a fost autorizată efectuarea a 17 sondaje de opinie privind preferințele politice ale alegătorilor.

În legătură cu același subiect, menționăm că și în această perioadă MO UJM a constatat și semnalează, pe de o parte, acțiuni de manipulare a opiniei publice privind preferințele alegătorilor, precum și șansele concurenților electorali, prin sondaje realizate și publicate fără autorizarea CEC. Pe de altă parte, se constată lipsa unor acțiuni din partea instituțiilor statului pentru investigarea cazurilor de neconformitate cu prevederile legale și sancționarea acestora.

Menționăm că, în prezent, rezultatele sondajelor de opinie pot fi făcute publice cel târziu cu 2 zile înainte de ziua alegerilor. Anterior, în redacția veche a Codului electoral, acest termen era de 5 zile înainte de ziua scrutinului. În condițiile în care rezultatele sondajelor de opinie pot distorsiona realitatea, pot influența alegătorii să voteze concurentul electoral perceput ca învingător în cursa electorală și, astfel, pot încuraja votul strategic, MO UJM atrage atenția că această practică riscă să contravină dreptului fundamental al alegătorului de a-și exprima opțiunea în mod liber și neinfluențat.

Aprobarea mesajelor de interes public. În perioada de referință, CEC a aprobat șapte hotărâri privind aprobarea unor mesaje de interes public. În două cazuri este vorba de mesaje de interes public elaborate de către CEC, care deține drept primordial în ceea ce privește elaborarea unor mesaje care țin de informarea alegătorilor, educația civică, popularizarea procedurilor electorale aplicate. Astfel, CEC a aprobat⁴ un mesaj sub forma unui spot video, inclusiv versiunea audio a acestuia, intitulat „Eu votez”, realizat în limbile mai multor minorități etnice care locuiesc în Republica Moldova, precum și unul⁵ sub formă de spot video, în limba română, ce poartă un caracter informativ despre participarea la votare a alegătorilor din afara țării.

Celelalte mesaje aprobate de CEC au fost realizate de alte entități, și anume: Racketa Production, A.O. „Media Alternativă”, Fondul ONU pentru Populație în Republica Moldova (UNFPA),

³ [Regulamentul](#) CEC privind organizarea și desfășurarea sondajelor de opinie și a exit-pollurilor în perioada electorală.

⁴ HCEC nr. [4004](#)

⁵ HCEC nr. [4053](#)

Centrul Național Anticorupție (CNA), A.O. „Alianța INFONET”. Reiterăm constatările din raportul nr. 4 al MO UJM.

Astfel, în cazul mesajului⁶ de interes public al A. O. „Media Alternativă”, reamintim că, deși în calitate de furnizor al mesajului se prezintă o asociație obștească, totuși, observăm că aceasta mai deține și calitatea de furnizor al serviciilor media audiovizuale, deținător al licenței de emisie pentru postul de televiziune „TV 8”, având ca activitate de bază - difuzarea programelor de televiziune. Or, conform p. 107 subp. 3) al Regulamentului⁷ privind modul de furnizare, distribuire și difuzare a publicității politice, electorale și a mesajelor de interes public (HCEC 1155/2023), subliniem - „pot fi furnizori de mesaje de interes public *organizațiile necomerciale care sunt preocupate de promovarea și apărarea drepturilor omului, a democrației participative, educația civică, observarea scrutinelor*”.

Conform p. 105 al Regulamentului HCEC 1155/2023, furnizori ai mesajelor de interes public pot fi entitățile din sectorul public și organizațiile necomerciale înregistrate în Republica Moldova. În ceea ce privește mesajul de interes public elaborat de UNFPA⁸, observăm că această entitate juridică, de asemenea, nu se încadrează în calitatea de furnizor de mesaje. Or, în p. 106 al Regulamentului HCEC 1155/2023 citat supra, sunt enumerate în mod expres și exhaustiv entitățile din sectorul public care pot furniza mesaje de interes public în context electoral, iar acestea sunt: Comisia Electorală Centrală, Centrul de instruire continuă în domeniul electoral, Consiliul Electoral Central al Găgăuziei, Biroul Relații cu Diaspora, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Afacerilor Externe, Biroul politici de reintegrare și Biroul pentru integrare europeană.

Cât privește mesajele de interes public aprobate⁹ de către CEC la solicitarea Racketa Production, observăm următoarele. Din textul hotărârii reținem că Racketa Production, acționând în calitate de furnizor al mesajului, s-a adresat către CEC printr-o scrisoare înregistrată cu nr. CEC-7/22990 în care a solicitat aprobarea unui mesaj de interes public sub forma unui spot video motivațional. Scrisoarea menționată este semnată însă de către Ștefan Nahaba, reprezentând SRL „Nahaba Studio”, deși în solicitarea expusă în scrisoare se prezintă ca fiind „compania Racketa Production”, antetul scrisorii având logotipul acesteia. Această dublă ipostază a furnizorului menționat în hotărârea CEC, ne-a determinat curiozitatea să aflăm ce statut are numita companie. Potrivit rezultatelor căutărilor în spațiul deschis, Racketa Production” apare ca brand / casă de producție — are site propriu (racketa.pro) și pagini active pe Facebook / Instagram / LinkedIn, cu e-mail de contact (info@racketa.pro) și adresă comercială în Chișinău, str. Mihail Kogălniceanu 75. Centrul Național al Cinematografiei (CNC) din Moldova înscrie „RACKETA PRODUCTION” în baza sa de agenți economici / producători media și indică adresa: Chișinău, str. Pușkin 9 (diferență față de adresa din social media). Persoanele public legate de brand sunt Ștefan Nahaba (fondator/creator,

⁶ HCEC nr. [4005](#)

⁷ [Regulamentul](#) aprobat prin HCEC 1155/2023

⁸ HCEC nr. [4006](#)

⁹ HCEC nr. [4003](#).

apare ca legătură cu proiectele Racketa) și - în comunicări - persoane din NahabaGroup / Nahaba Studio. Site-urile și profilele lor arată că Racketa este parte din ecosistemul creat de echipa condusă de Nahaba. Nu am găsit un titular clar în Registrul de Stat al persoanelor juridice cu denumirea exactă „Racketa Production” / „Racketa Production SRL”; în schimb există o firmă legată de numele Nahaba (ex. S.R.L. NAHABA STUDIO), care poate fi entitatea juridică din spatele unor activități/branduri. Prin urmare, „Racketa Production” este un brand comercial / denumire comercială folosită de o persoană juridică condusă de Ștefan Nahaba, în cazul dat - „S.R.L. Nahaba Studio”. Așadar, constatăm că, în contradicție cu norma de la p. 107 subp. 3) al Regulamentului HCEC 1155/2023, o organizație comercială apare în calitate de furnizor al mesajului de interes public, autoritatea electorală acceptând această derogare.

Cu referire la mesajul de interes public¹⁰ elaborat de către CNA, observăm că acesta nu respectă condiția impusă de p. 106 al Regulamentului HCEC 1155/2023.

În ceea ce privește mesajul de interes public aprobat¹¹ la solicitarea A.O. „Alianța INFONET”, constatăm că acesta respectă toate condițiile de formă și conținut stabilite în Regulamentul HCEC 1155/2023.

2.2 Relocarea secțiilor de votare pentru alegătorii din stânga Nistrului

În preajma alegerilor parlamentare din 28 septembrie 2025, două evoluții concomitente au stârnit suspiciuni cu privire la corectitudinea procesului electoral. Pe de o parte, autoritățile de la Chișinău au anunțat începerea lucrărilor de reparație la șase poduri peste Nistru, restricționând temporar circulația între malul stâng și cel drept. Premierul Dorin Recean a afirmat, în replică la acuzațiile venite dinspre Tiraspol, că „din când în când se fac reparații, dar mai ales în ultimii 4 ani se construiește tot mai mult”. Pe de altă parte, CEC a adoptat, cu doar trei zile înainte de scrutin, o hotărâre¹² de relocare a patru secții de votare destinate alegătorilor din stânga Nistrului și de instituire a unor locații de rezervă pentru altele, motivând prin riscuri de securitate atestate de Inspectoratul General al Poliției și confirmate prin avize ale Serviciului de Informații și Securitate (SIS) și ale Biroului politici de reintegrare.

Din punct de vedere juridic, competențele CEC derivă din articolele 27 și 32 ale Codului electoral, care prevăd responsabilitatea instituției de a asigura organizarea și desfășurarea alegerilor în condiții de legalitate și securitate. Rolul SIS este delimitat de articolul 28 al aceluiași Cod, ce îi atribuie în principal sarcini privind securitatea proceselor tehnice (tipărirea și distribuirea buletinelor de vot, protecția matriței, securitatea cibernetică a Sistemului informațional automatizat „Alegeri”). Deși evaluarea riscurilor fizice la secțiile de votare nu figurează explicit

¹⁰ HCEC nr. [4077](#).

¹¹ HCEC nr. [4052](#).

¹² HCEC nr. [4098](#).

printre atribuțiile SIS, aceasta se subsumează misiunii generale a instituției de protejare a securității naționale, consacrată de Legea cu privire la Serviciul de Informații și Securitate¹³.

Problema centrală nu rezidă în lipsa unui temei legal pentru intervenția CEC sau implicarea SIS, ci în momentul tardiv și în proporționalitatea măsurii. Standardele internaționale, în special Codul bunelor practici în materie electorală al Comisiei de la Veneția, recomandă ca modificările substanțiale cu impact asupra procesului electoral să nu fie operate în anul premergător alegerilor¹⁴. Deși relocarea secțiilor nu constituie o modificare legislativă, efectele ei asupra accesului efectiv la vot sunt comparabile cu o schimbare structurală.

În jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, principiul universalității votului presupune nu doar existența formală a dreptului, ci și posibilitatea practică și reală de exercitare. Astfel, în cauze precum *Namat Aliyev c. Azerbaidjan* (2010) sau *Sitaropoulos și Giakoumopoulos c. Grecia* (2012), Curtea a accentuat că statul are obligația de a organiza procesul electoral în așa fel încât cetățenii să nu fie împiedicați de obstacole disproporționate în exercitarea dreptului la vot¹⁵.

În cazul de față, relocarea secțiilor în localități mai îndepărtate, suprapusă cu restricțiile de circulație generate de lucrările la poduri, creează pentru alegătorii din stânga Nistrului o sarcină suplimentară, potențial excesivă. Aceasta pune sub semnul întrebării atât egalitatea de șanse între alegători, cât și efectivitatea dreptului la vot, aspecte centrale pentru evaluarea integrității unui scrutin.

Din perspectivă politică, coincidența temporală dintre cele două măsuri – reparațiile și relocările – favorizează percepția că autoritățile ar urmări limitarea participării unei categorii electorale considerate „nefavorabile”. Chiar dacă intenția declarată a guvernului este una de infrastructură, iar a CEC una de securitate, lipsa de transparență procedurală și caracterul intempestiv al deciziilor erodează încrederea în neutralitatea instituțiilor.

În concluzie, hotărârea CEC și intervențiile asupra infrastructurii rutiere pot fi considerate formal legitime, dar ele ridică serioase probleme de proporționalitate, accesibilitate și percepție publică. În lipsa unor măsuri compensatorii eficiente, există riscul ca aceste acțiuni să fie interpretate atât pe plan intern, cât și internațional, ca forme indirecte de restrângere a dreptului de vot.

¹³ Legea nr. [136/2023](#).

¹⁴ Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept (Comisia de la Veneția), Codul bunelor practici în materie electorală, [CDL-AD\(2002\)023rev.](#)

¹⁵ CEDO, [Namat Aliyev c. Azerbaidjan, nr. 18705/06, 8 aprilie 2010](#); [Sitaropoulos și Giakoumopoulos c. Grecia \[MC\], nr. 42202/07, 15 martie 2012](#).

2.3 Excluderea concurenților electorali din cursă

Ultima săptămână înainte de ziua alegerilor a fost marcată de câteva cazuri răsunătoare de excludere din cursă a candidaților unor partide politice iar într-un caz chiar a întregii liste de candidați.

În data de 23 septembrie 2025, CEC a constatat¹⁶ că două candidate de pe lista partidului politic „Democrația Acasă” figurau simultan în structurile de conducere ale partidului „Alianța pentru Unirea Românilor” (AUR) din R. Moldova și le-a exclus din listă. Partidul „Democrația Acasă” a fost avertizat și a primit un termen de 24 de ore pentru a modifica ordinea de plasare a candidaților de pe listă, în scopul corespunderii criteriilor de reprezentare egală a ambelor sexe.

Pe 26 septembrie 2025, CEC a exclus¹⁷ Partidul „Inima Moldovei” din cursa electorală, în urma unei încheieri a Curții de Apel Centru care a dispus o măsură asiguratorie în acțiunea Ministerului Justiției privind limitarea activității formațiunii pentru o perioadă de 12 luni. În consecință, CEC a anulat înregistrarea candidaților desemnați de acest partid în cadrul Blocului electoral patriotic BEPSCIVM. În consecință, BEPSCIVM a fost somat să ajusteze, în termen de 24 de ore, lista sa de candidați, pentru a respecta cotele de gen, după ce 26 de candidați propuși anterior de „Inima Moldovei” au fost excluși. În urma excluderii, reprezentanții partidului „Inima Moldovei” au calificat decizia drept „abuzivă” și au afirmat că aceasta face parte dintr-o „reducere la tăcere” a opoziției politice. Liderul formațiunii, Irina Vlah, a condamnat public măsura și a promis continuarea luptei politice. De asemenea, BEPSCIVM a organizat proteste în fața CEC, contestând legalitatea și oportunitatea excluderii partidului „Inima Moldovei” din cursa electorală. Excluderea partidului „Inima Moldovei” din cursa electorală cu doar două zile înainte de alegeri a generat un climat de incertitudine și tensiune în rândul alegătorilor și al partidelor politice. Această măsură a fost percepută de unii ca o încercare de a influența rezultatele scrutinului în favoarea partidelor pro-europene, în contextul în care sondajele indicau o posibilă pierdere a majorității de către Partidul Acțiune și Solidaritate (PAS). Standardele internaționale în materie de drepturile omului și de organizare a proceselor electorale, inclusiv cele stabilite de OSCE și Consiliul Europei, subliniază importanța unui cadru electoral transparent și echitabil. Excluderea unui partid politic din cursa electorală trebuie să fie fundamentată pe motive legale clare și să respecte principiile statului de drept. În acest context, este esențial ca autoritățile moldovenești să asigure transparența procesului decizional și să ofere posibilitatea contestării deciziilor în fața instanțelor competente.

Pe 26 septembrie 2025, CEC a exclus din cursă partidul politic „Moldova Mare”, anulând înregistrarea acestui concurent electoral.

¹⁶ HCEC nr. [4054](#).

¹⁷ HCEC nr. [4114](#).

Întrucât spețele descrise sunt voluminoase, cu mult context factologic, iar cazurile încă nu au fost finalizate, MO UJM va reveni asupra lor cu o analiză amplă a tuturor elementelor esențiale, în raportul său final.

La moment, stăruim asupra aspectului proporționalității unor măsuri.

În contextul normativ al Republicii Moldova, proporționalitatea măsurii de somare a partidelor să-și modifice lista de candidați în termen de 24 de ore ridică mai multe probleme din perspectiva drepturilor concurenților electorali și a principiilor de legalitate. Hotărârile CEC pot fi contestate în instanță în termen de 3 zile. Aceasta este o perioadă legală pentru ca partidele sau candidații să formuleze contestații și să solicite suspendarea sau anularea deciziei. Termenul de 24 de ore stabilit de CEC pentru modificarea listei impune o obligație imediată, practic înainte ca partidele să poată exercita efectiv dreptul de a contesta decizia. Termenul extrem de scurt limitează substanțial capacitatea partidelor de a organiza procedurile interne (consilii, voturi, semnături, respectarea cotelor de gen etc.) pentru a-și ajusta lista. În practică, este dificil, dacă nu imposibil, ca un partid să respecte atât cerințele legale interne, cât și să își exercite dreptul la apărare. Măsura impusă în termen de 24 de ore poate fi considerată disproporționată, deoarece prioritează rapiditatea execuției față de respectarea drepturilor procesuale și electorale ale concurenților. Astfel, constatăm că aceste măsuri impuse de CEC au un impact asupra procesului electoral prin crearea unui climat de presiune și incertitudine pentru partide și alegători, limitarea efectivă a posibilității de contestare a hotărârii CEC, posibila afectare a integrității procesului electoral, întrucât ajustarea listelor se face sub constrângere, înainte de finalizarea căii de atac.

O altă problemă depistată la moment vizează transparența, corectitudinea și informarea alegătorilor. Faptul că BEPSCIVM își păstrează denumirea și componența formală, deși candidații propuși de „Inima Moldovei” au fost excluși, înseamnă că denumirea vizibilă în buletinul de vot nu reflectă modificările reale în componența candidaților. Adoptând hotărârea sus-menționată, CEC a anulat înregistrarea candidaților individuali ai „Inima Moldovei”, dar nu a revocat înregistrarea blocului. Aceasta creează o discrepanță între structura reală a candidaților și cea afișată alegătorilor. Alegătorul care votează blocul „Patriotic” în buletinul de vot poate să nu știe că o parte din candidații listați anterior (de „Inima Moldovei”) au fost excluși. Aceasta poate duce la distorsionarea alegerii: alegătorul poate fi atras de prezența unui candidat sau a unei formațiuni în bloc, fără ca acesta să mai fie efectiv în listă. Din perspectivă juridică și a standardelor internaționale (OSCE/ODIHR), informația incompletă sau ambiguă asupra candidaților poate fi considerată o încălcare a dreptului la vot informat și al transparenței procesului electoral. Consecințele pentru integritatea alegerilor sunt: risc de confuzie (alegătorii pot vota pentru candidați care nu mai sunt validați de CEC); percepția de inechitate (excluderea candidaților unui partid în cadrul blocului, fără a reflecta modificările în denumirea sau componența blocului, poate fi percepută ca o măsură disproporționată sau arbitrară); dreptul de apel limitat (în cazul în care hotărârile pot fi contestate în 3 zile, dar alegerile sunt la două-trei zile distanță, alegătorul nu are nicio modalitate practică de a-și ajusta opțiunea). În acest sens, OSCE/ODIHR insistă pe: 1)

Informarea corectă și completă a alegătorului despre cine candidează efectiv; 2) Corelarea dintre lista de candidați și denumirea/conținutul blocului electoral; 3) Evitarea situațiilor în care deciziile administrative afectează substanțial opțiunea alegătorului în ultimele zile înaintea votului.

2.4 Activitatea organelor electorale inferioare

Consiliile electorale de circumscripție electorală. În perioada de referință a raportului, observatorii MO UJM au efectuat 126 de vizite la consiliile electorale de circumscripție. Potrivit acestora, în toate cazurile, observatorii au primit răspunsuri la întrebările adresate funcționarilor electorali și au avut acces la toate materialele electorale. Totodată, aceștia au constatat zece situații în care, la momentul vizitei, hotărârile a cinci CECE II (nr. 8 Cantemir, nr. 12 Criuleni, nr. 15 Dubăsari, nr. 20 Hîncești și nr. 23 Nisporeni) nu erau comunicate persoanelor interesate prin afișare la sediul consiliului.

Confirmarea/acreditarea persoane autorizate să asiste la operațiunile electorale. Potrivit Regulamentului privind statutul și activitatea reprezentanților concurenților electorali, fiecare concurent electoral poate desemna câte un reprezentant în organele electorale ierarhic inferioare. Consiliile electorale confirmă acești reprezentanți atât în cadrul lor, cât și în birourile electorale pe care le-a constituit. Potrivit legislației electorale, termenul limită pentru depunerea cererilor de confirmare a reprezentanților este de 3 zile înainte de ziua scrutinului (25 septembrie 2025). Activitatea reprezentantului începe imediat după confirmarea acestuia prin hotărârea organului electoral.

Astfel, constatăm că doar 13 dintre cei 23 de concurenți electorali au beneficiat de dreptul de a desemna reprezentanți în consiliile electorale și birourile electorale constituite atât în țară, cât și peste hotare. În perioada 13-26 septembrie 2025, la nivel de CECE II, au fost confirmați cel puțin 5.280 de reprezentanți, dintre care cel puțin 934 în birourile electorale constituite în străinătate, din partea a nouă concurenți electorali: blocul „ALTERNATIVA” (+38), PN (+43), PDA (78), NOI (100), AUR (133), CUB (173), Blocul Patriotic (167) și candidații independenți Andrei Năstase (193) și Olesea Stamate (9)). În total, la nivel de CECE II, au fost confirmați cel puțin 5.739 de reprezentanți dintre care 4.346 în birourile electorale constituite în țară și 1.393 în cele organizate peste hotare. Cei mai mulți au fost confirmați din partea blocului „ALTERNATIVA” (1.832), urmat de Blocul Patriotic (1.546), PN (1.031), PAS (457), Andrei Năstase (199), CUB (173), MRM (172), AUR (133), NOI (100), PDA (82), Olesea Stamate (9), PSDE (4) și LOC (1). De asemenea, în perioada monitorizată, pentru circumscripția electorală U.T.A. Găgăuzia au fost acreditați suplimentar 13 observatori naționali.

Completarea/modificarea componenței nominale a birourilor electorale ale secțiilor de votare. Potrivit hotărârilor CECE de nivelul II, 34 de consilii electorale (92%) au operat modificări în componența nominală a birourilor electorale ale secțiilor de votare. Aceste modificări au vizat

completarea componentei incomplete, corectarea unor erori, excluderea membrilor la cerere sau revocarea acestora, inclusiv pe motiv de implicare în activități de agitație electorală.

Birourile electorale ale secțiilor de votare. În perioada monitorizată, observatorii MO UJM au efectuat 247 de vizite la 175 BESV. Potrivit acestora, în majoritatea cazurilor, funcționarii electorali au manifestat deschidere față de exercițiul de observare în teritoriu. Observatorii au primit răspunsuri la întrebările adresate funcționarilor electorali și au avut acces la toate materialele electorale. Totuși, potrivit datelor raportate din teritoriu, MO UJM constată că, în aproximativ 30% dintre cazuri, hotărârile BESV vizitate nu erau comunicate persoanelor interesate prin afișare la sediul organului electoral.

În perioada 8-21 septembrie 2025, alegătorii au avut posibilitatea să-și verifice datele incluse în lista electorală. Pe lângă aplicația „Verifică-te în RSA!”, accesibilă pe pagina verifica.cec.md, alegătorii au putut verifica aceste date și la birourile electorale. În cadrul vizitelor efectuate la organele electorale inferioare, observatorii au întrebat funcționarii electorali în ce măsură alegătorii au profitat de această oportunitate. Potrivit datelor colectate, interesul alegătorilor față de mecanismul de verificare a corectitudinii datelor incluse în lista electorală s-a dovedit a fi scăzut. Totuși, în cel puțin 20 de cazuri, informațiile privind domiciliul sau reședința temporară a alegătorilor au fost corectate.

3. Desfășurarea campaniei electorale

În vederea unei aprecieri obiective a modului de desfășurare a campaniei electorale, pe lângă informațiile colectate din teritoriu și din mediul online de către observatorii pe termen lung detașați în fiecare circumscripție electorală din țară, MO UJM a continuat să colecteze punctele de vedere ale concurenților electorali care au manifestat deschidere și interes față de invitația lansată.

Sistematizând informațiile colectate, MO UJM constată, în continuare, caracterul agresiv al campaniei electorale, marcat de dezinformare, manipulare, dezbinarea alegătorilor, discurs de ură, exploatarea fricilor, intimidări, abuzuri, presiuni și atacuri la persoană - îndreptate atât împotriva concurenților electorali, cât și a alegătorilor. Menționăm că cel puțin 4 concurenți electorali au declarat că au primit mesaje, iar unii dintre ei au fost supuși presiunilor directe, fiind îndemnați să se retragă din cursa electorală în favoarea concurentului electoral PAS.

Potrivit datelor raportate de către observatori, în perioada 13-26 septembrie 2025, concurenții electorali au desfășurat peste 700 de activități de campanie. Cele mai multe dintre acestea - 64% (450) au fost acțiuni de distribuire a materialelor electorale, iar restul de 36% (250) au constat în întâlniri cu alegătorii. În timp ce unii concurenți electorali au declarat că întâlnirile cu alegătorii s-au desfășurat într-o atmosferă liniștită și cu sprijinul autorităților administrației publice, alții au semnalat un comportament agresiv din partea funcționarilor publici, care ar fi împiedicat

desfășurarea acestor întâlniri, precum și prezența reprezentanților poliției la întâlnirile cu alegătorii, unde aceștia documentau și fotografiau persoanele prezente. MO UJM subliniază că, potrivit prevederilor Codului electoral, reprezentanții poliției au rolul de a asigura securitatea și ordinea publică în locurile și localurile în care se desfășoară întâlniri între concurenții electorali și alegători, și nicidecum de a documenta sau fotografia participanții. În context, MO UJM condamnă abuzul din partea reprezentanților instituțiilor de forță, întrucât astfel de acțiuni reprezintă o formă de intimidare a cetățenilor și o limitare a dreptului acestora de a se informa direct despre programul electoral al concurenților. Totodată, acestea afectează și dreptul concurenților de a-și prezenta programul electoral și de a interacționa liber cu alegătorii în vederea obținerii sprijinului prin vot.

Pe lângă întâlnirile directe cu alegătorii, concurenții electorali au posibilitatea de a-și prezenta și dezbate programele electorale în cadrul dezbaterilor electorale, care, conform definiției, reprezintă confruntări publice între candidați. Reamintim că, potrivit declarațiilor privind politica editorială, depuse de furnizorii de servicii media audiovizuale (televiziune și radiodifuziune sonoră) la Consiliul Audiovizualului, 82% dintre aceștia (27 din 33) au anunțat intenția de a organiza și desfășura dezbateri electorale. MO UJM a colectat inclusiv opiniile concurenților electorali cu privire la acest aspect. Majoritatea au menționat lipsa unor dezbateri veritabile axate pe conținutul programelor electorale, semnalând totodată absența unei reale confruntări directe între candidați, care să ofere alegătorilor posibilitatea de a face o alegere informată. În acest context, întâlnirile directe cu alegătorii devin o prioritate pentru concurenții electorali.

Și în această perioadă, cele mai multe activități de campanie observate au fost desfășurate de PAS, Blocul Patriotic, Blocul „ALTERNATIVA” și PN. La polul opus, cele mai puține activități observate în teritoriu au fost desfășurate de candidații independenți Tatiana Crețu și Victoria Sanduța, formațiunile UCSM, AUR și BUN.

Cazuri de partizanat camuflat. MO UJM a constatat implicarea deghizată în campania electorală a unor actori care nu au calitatea de subiecți electorali. Bunăoară, asociația obștească „Watchdog” a plasat pe dispozitive publicitare fixe amplasate pe domeniul public al unităților administrativ-teritoriale publicitate politică cu tentă electorală, deși nu are calitate de furnizor de publicitate, în condițiile Legii nr. 62/2022 cu privire la publicitate. Panourile intitulate „Ei îți cer votul, dar cine trage sforile?” și „Nu asculta papagalii lui Putin” au fost observate de către observatorii noștri în cel puțin șase raioane. Panourile date conțin remarca „campanie de informare”. Aceste tipuri de mesaje urmăresc scopul de stigmatizarea unor politicieni și consolidarea narativului că aceștia nu acționează în interes național, ci sunt controlați din afară. Ele sunt în măsură să sporească neîncrederea în procesul electoral și urmăresc mobilizarea electoratului să respingă anumiți candidați. Concluzionând, constatăm că panourile date reprezintă o operă vizuală de propagandă civică cu impact electoral, caricatural și satiric, care transmite un mesaj clar că unii politicieni nu sunt independenți, ci manipulați din umbră. El funcționează la granița dintre informare civică și instrument electoral, având rolul de a influența opinia publică prin ironie și simboluri ușor recognoscibile. MO UJM constată că acest tip de ingerințe în campania electorală a actorilor ce nu

au calitate de subiecți electorali comportă riscuri majore de compromitere a integrității procesului electoral. Or, de vreme ce organizațiile societății civile se implică în campania electorală în favoarea unui concurent electoral, respectiv, în defavoarea altuia, asistăm la o luptă electorală neloială. Implicarea ONG-urilor în campanie pentru sau împotriva unor concurenți electorali reprezintă o formă de luptă proxy, pentru că acestea devin instrumente indirecte prin care un actor politic își promovează interesele, evitând să apară pe față. Această formă de implicare comportă și un risc major - cheltuieli neînregistrate ca electorale – dacă ONG-ul face campanie mascată, cheltuielile ar putea fi calificate drept donații ilegale pentru concurentul electoral. Problema dată devine și mai acută dacă ONG-ul respectiv desfășoară astfel de campanii, având susținere financiară din străinătate.

Serialul „Plaha”, difuzat în campania electorală și cu aluzii transparente la figuri politice reale, a depășit statutul de simplu produs cultural și a funcționat ca un instrument cu potențial de propagandă negativă. Momentul difuzării, ales în plină campanie, sporește riscul de influențare a opțiunilor alegătorilor, mai ales în rândul celor indeciși. Implicarea statului prin achiziționarea drepturilor de difuzare ridică suspiciuni privind utilizarea resurselor publice în scopuri electorale și contravine principiului neutralității autorităților prevăzut de Codul electoral și de standardele OSCE/ODIHR. În acest context, percepția alegătorilor poate fi semnificativ afectată, iar echitatea procesului electoral pusă sub semnul întrebării.

3.1 Climatul electoral

În ultimele săptămâni, campania electorală din Republica Moldova pentru alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025 a fost marcată de o serie de percheziții și rețineri efectuate de organele de urmărire penală. Aceste acțiuni vizează presupuse infracțiuni legate de finanțarea ilegală a partidelor politice, coruperea alegătorilor și spălarea de bani. Printre formațiunile politice vizate se numără partide asociate cu gruparea „Șor” și alte entități pro-ruse. Acțiunile autorităților, inclusiv perchezițiile și reținerile vizând partide politice și membri ai acestora, au generat un climat electoral tensionat. Organele de anchetă au efectuat sute de percheziții în diverse localități, inclusiv în Criuleni, Bălți și Orhei, în cadrul unor dosare penale privind coruperea alegătorilor și finanțarea ilegală a partidelor politice. În urma acestor acțiuni, au fost ridicate sume de bani, liste cu alegători și materiale electorale care ar fi fost utilizate pentru cumpărarea voturilor. Perchezițiile și reținerile au fost percepute de unii ca forme de intimidare, generând un sentiment de nesiguranță în rândul susținătorilor partidelor vizate. Aceste evenimente au generat reacții diverse în rândul alegătorilor, de la percepția de abuz politic - susținătorii partidelor vizate consideră aceste acțiuni drept o formă de represiune politică, menită să le limiteze dreptul de a participa la procesul electoral, până la îngrijorări privind integritatea alegerilor, căci există temeri că aceste măsuri ar putea afecta transparența și corectitudinea procesului electoral, punând sub semnul întrebării legitimitatea rezultatelor. Evenimentele recente au stimulat mobilizarea alegătorilor opoziției, care percep

aceste acțiuni ca pe o încercare de a submina pluralismul politic. Conform standardelor internaționale, inclusiv cele stabilite de OSCE și Consiliul Europei, este esențial ca procesul electoral să se desfășoare într-un cadru de transparență și respectare a drepturilor fundamentale. Acțiunile autorităților trebuie să fie proporționale și să respecte principiul legalității, pentru a asigura încrederea cetățenilor în instituțiile statului și în democrație. În contextul în care alegerile din 28 septembrie 2025 sunt considerate cruciale pentru viitorul european al Moldovei, aceste acțiuni ale autorităților au potențialul de a influența semnificativ rezultatul scrutinului. Este esențial ca procesul electoral să se desfășoare într-un cadru de transparență și respectare a drepturilor fundamentale, pentru a asigura încrederea cetățenilor în instituțiile statului și în democrație.

3.2 Cazuri de utilizare a resurselor administrative

În perioada de referință au fost observate aceleași practici de utilizare a procedurii de însușire a realizărilor manageriale ale administrației publice locale ori ale altor actori și convertirea lor în obiect de agitație electorală pentru concurentul electoral respectiv.

Bunăoară, candidatul blocului electoral „ALTERNATIVA”, Ion Ceban, prezintă cazuri de succes din activitatea sa de primar general al capitalei ca materiale de agitație electorală. De exemplu, prezentarea unei grădinițe din mun. Chișinău care a fost renovată conform standardelor europene: "Exemple de construcție și reconstrucție a grădinițelor și școlilor există doar la Chișinău. Astfel de exemple pot fi înmulțite și în țară."¹⁸, prezentarea incubatoarelor de afaceri: „Chișinăul a devenit un oraș al tinerilor – incubatoare, centre de afaceri și o mulțime de locuri de muncă”¹⁹ sau despre reabilitarea bulevardului central al capitalei, modernizarea lui prin înverzire: „Bulevardul Ștefan cel Mare și Sfânt, cea mai importantă arteră a capitalei a devenit mai vie, după ce de-a lungul bulevardului au fost plantați zeci de copaci și amenajate spațiile verzi, spune Ion Ceban, care promite că "astfel de proiecte pot fi făcute în toată țara”²⁰.

Același procedeu l-a folosit candidatul PP „Partidul Nostru”, Renato Usatîi, care și-a valorificat reușitele sale în funcția de primar al mun. Bălți, în scop de agitație electorală. Acesta a postat un spot video pe canalul său de telegram, intitulat: „Doar unele realizări ale lui Renato Usatîi ca primar al municipiului Bălți!”²¹, în care sunt arătate fragmente video/foto cu imagini de arhivă a unor străzi, cartiere, obiecte de infrastructură edilitară din oraș, în felul cum arătau până la preluarea mandatului său de primar, contrapuse cu imagini actuale ale acelorași obiective edilitare, în felul cum arată după exercitarea mandatului.

¹⁸ [Ion Ceban a prezentat o grădiniță renovată în Capitală](#): "Astfel de exemple pot fi înmulțite în țară"

¹⁹ Ion Ceban: [„Chișinăul a devenit un oraș al tinerilor – incubatoare, centre de afaceri și o mulțime de locuri de muncă”](#)

²⁰ Bulevardul Ștefan cel Mare și Sfânt, [cea mai importantă arteră a capitalei a devenit mai vie](#).

²¹ [Doar unele realizări ale lui Renato Usatîi](#) ca primar al municipiului Bălți

Liderul PAS, Igor Grosu, și-a atribuit meritele șantierului Autostrăzii Unirii care va lega Republica Moldova de România. Astfel, fiind candidat în alegeri și, totodată, președinte în exercițiu al Parlamentului, Igor Grosu a participat la o inspectare a lucrărilor de construcție la nodul rutier de tip „Turbion” din România, unde se vor intersecta Autostrada Moldovei (A7) și Autostrada Unirii (A8)²². „Suntem pe un mega-șantier, la viitoarea intersecție a două autostrăzi. A7 va lega România prin Iași și prin podul care se construiește la Ungheni, iar A8 vine de la Bacău și merge spre nordul Moldovei. România este exemplul cel mai bun: a reușit să atragă fonduri europene și să le transforme în rezultate vizibile cu ochiul liber”, a declarat Igor Grosu, sugerând că același succes poate fi atins și în cazul Republicii Moldova cu guvernarea partidului din care face parte.

Reiterăm că în practica sa jurisdicțională recentă²³, CEC a statuat: *„/.../ utilizarea abuzivă a resurselor administrative se produce inclusiv în preajma alegerilor și prin intermediul difuzării informației avantajoase ce ar putea influența preferințele alegătorilor utilizând resurse publice în acest sens, la care nu au acces alți potențiali concurenți electorali, ceea ce, îi pune pe candidați în condiții de inegalitate, contrar principiului de egalitate de șanse sau al tratamentului egal în procesul electoral stabilit de art. 50 lit. b) din Codul electoral nr. 325/2022. Având în vedere referințele legale, Comisia Electorală Centrală aduce în atenție responsabilitățile ce le revin autorităților și instituțiilor publice în cadrul perioadei electorale. În acest sens, atât demnitarii, funcționarii publici, cât și personalul din cadrul autorităților și instituțiilor publice au sarcina de a-și exercita atribuțiile în limita competențelor legale stabilite, fără a se folosi de statutul deținut, fiind responsabili de utilizarea eficientă și echitabilă a resurselor administrative, precum și de a nu admite favoruri sau abuzuri în raport cu subiecții implicați în procesul electoral /.../”*.

3.3 Implicarea instituției prezidențiale în campania electorală

Instituția prezidențială și personal șefa statului, Maia Sandu, s-au implicat activ în acțiuni de campanie electorală, prin diferite forme și cu diferite ocazii. În perioada de referință, șefa statului a luat parte la diferite acțiuni publice prilejuite mai multor evenimente. Bunăoară, a participat la Forumul internațional „Cooperare transfrontalieră europeană”²⁴ din data de 18 septembrie, la care a ținut discurs cu tentă politică și vădit electorală, favorizând concurentul electoral PAS. Participând la diferite evenimente în țări străine, șefa statului a avut în paralel și întâlniri cu cetățenii moldoveni stabiliți în acele țări, în cadrul cărora, de asemenea, a ținut discursuri cu caracter vădit electoral.

²² [Igor Grosu a inspectat șantierul Autostrăzii Unirii](#), care va lega R. Moldova de România

²³ [HCEC nr. 3942](#), p. 34-35

²⁴ [Forumul internațional](#), „Cooperare transfrontalieră europeană”

La 22 septembrie președinta Sandu a adresat publicului un mesaj²⁵ în contextul alegerilor parlamentare din 28 septembrie. În legătură cu această adresare, ținem să remarcăm următoarele aspecte. Conform Constituției (art. 77–88), Președintele este șeful statului, garant al suveranității, independenței și integrității teritoriale, reprezentant al statului pe plan intern și extern. Funcția sa presupune neutralitate politică și neimplicare în campania electorală pentru organul legislativ. Președintele poate avertiza asupra riscurilor de securitate, dar nu poate influența direct comportamentul electoral al cetățenilor. Mesajul transmis conține mai multe atenționări, ca avertizare de securitate, prin referințe la riscul implicării Rusiei, cumpărarea voturilor, destabilizarea regiunii transnistrene, un apel mobilizator la acțiune („să nu admitem predarea țării”, „Duminică să arătăm tuturor...”), dar și etichetare negativă a adversarilor prezentați ca „complici ai Kremlinului”, „trădători”, „hoți”, „vând țara”. În același timp, în discurs se invocă consecințe ca pierderea fondurilor europene, oprirea libertății de circulație, transformarea Moldovei în „rampă de infiltrare militară”. Această adresare către alegătorii moldoveni constituie o formă de implicare a instituției șefului statului în campania electorală, reieșind din *momentul ales* (cu doar câteva zile înainte de alegeri), *conținutul* (apel direct la comportament electoral și etichetare a unor forțe politice) și *mesajul* care favorizează implicit un actor politic și defavorizează alți concurenți electorali. Deși nu se menționează explicit un partid, delimitarea „Europa – pace – demnitate” versus „Rusia – corupție – trădare” corespunde mesajului de campanie al unui concurent electoral concret. Mesajul conținut în adresare are un caracter instigator, emoțional și provocator. Mesajul împarte societatea între „patrioți” și „trădători”, între „apărătorii Moldovei” și „vânzătorii ei”, în același timp sugerează pierderea libertății de circulație, oprirea fondurilor UE, infiltrarea militară, destabilizarea țării și creează o stare de urgență morală („viitorul european e în pericol”, „pământul nostru ar putea deveni rampă de infiltrare”), menită să sperie electoratul, iar la final, cetățenii sunt chemați să voteze „pentru a salva Moldova de la pieire”.

În concluzie, constatăm că Mesajul Președintelui, difuzat cu doar câteva zile înainte de alegerile parlamentare, depășește limitele atribuțiilor sale constituționale de garant al suveranității și securității și se transformă într-o formă de implicare directă în campania electorală. Prin apeluri mobilizatoare la vot, etichetarea unor actori interni drept „trădători” și „complici ai Kremlinului” și prin evocarea unor consecințe dramatice (pierderea fondurilor UE, pierderea libertății de circulație, destabilizare militară), mesajul favorizează implicit forțele pro-europene și defavorizează alte opțiuni politice. Tonul este instigator și emoțional, inducând frici și stări de panică pentru a orienta alegătorii spre un anumit comportament electoral.

Repetat, cu doar două zile înainte de ziua votării, Președinta Republicii Moldova adresează un nou mesaj²⁶ alegătorilor, cu tentă electorală. Această adresare din nou ridică o problemă importantă - neutralitatea politică a funcției prezidențiale. Mesajul este emoțional, cu apeluri directe la experiența personală („am decis că nu vreau să trăiesc într-o țară condusă de hoți”), la istorie

²⁵ [Adresarea](#) președintelui Republicii Moldova

²⁶ [Mesajul](#) Președintei Maia Sandu către cetățeni.

recentă („alungarea oligarhului”, „nănași la Moscova”), dar și la viitor („procesul de aderare la Uniunea Europeană”). În esență, e un discurs motivațional și mobilizator, dar are și accente clare de campanie. Discursul conține referiri negative la adversari politici („hoți”, „cumetri”, „nănași la Moscova”) și pune accent pe realizările unui anumit parcurs politic (reforme, aderarea la UE) – ceea ce poate fi perceput ca atribuit unui partid sau unui bloc politic, nu doar statului. În final, îndeamnă direct la participarea la vot: „Mergeți la vot, pentru voi și pentru Moldova.” Atât Constituția Republicii Moldova și jurisprudența Curții Constituționale, cât și legislația electorală cer ca Președintele, în exercițiul funcției, să nu se implice în campania electorală și să manifeste neutralitate față de concurenții electorali. Folosirea platformei prezidențiale pentru un mesaj cu accente politice poate fi interpretată ca ingerință în campanie. Mesajul poate influența alegătorii indeciși, prin contrastul „noi, oamenii de treabă” vs. „hoții și trădătorii”, accentul pe miza geopolitică („Kremlinul” vs. „Europa”), mobilizarea prin emoție („Moldova merită salvată”). De facto, devine un instrument de campanie mascat sub forma unui apel civic. În concluzie, observăm că discursul nu este neutru. Chiar dacă este formulat în nume personal („nu în calitate de Președinte, ci de cetățean”), contextul și funcția deținută îl fac perceput ca un mesaj politic de campanie. Prin limbaj, ton și momentul difuzării, mesajul are potențial real de a influența votul alegătorilor și poate fi calificat drept implicare indirectă a Președintelui în campanie.

3.4 Implicarea ambasadourilor în campania electorală

Misiunea a observat că mai mulți ambasadori ai Republicii Moldova acreditați în țări străine au făcut postări pe rețele de socializare ori în interviuri oferite mijloacelor mass-media, în care și-au exprimat anumite atitudini personale față de scrutinul parlamentar din 28 septembrie, făcând apel la mobilizare pentru a spori rata de participare la alegeri, utilizând însă expresii care comportă conotații politice ce favorizează un anumit concurent electoral și îi defavorizează pe alții. Din textele adresărilor publice ale acestora se pot desprinde elemente care coincid cu narațiunile electorale promovate de partidul de guvernământ: pacea, pericole externe pentru parcursul european al țării, vot decisiv, șanse istorice etc.

Bunăoară, ambasadorul moldovean în România, Victor Chirilă, a făcut mai multe postări pe pagina sa de Facebook, cum ar fi: „Dragi Cetățeni ai R. Moldova, pe 28 septembrie decidem împreună soarta noastră, vom fi liberi sau din nou sclavii unui imperiu diabolic, vom trăi în pace sau vom trimite copiii noștri în tranșee... Vă chem să IEȘIȚI LA VOT, să ne apărăm CASA, PACEA, COPIII” sau „La 28 septembrie, Voi Ieși la Vot pentru a-mi apăra Casa, Pacea, Libertatea și Demnitatea. Eu voi vota pentru viitorul nostru european!”. În prima postare, ambasadorul nu numește niciun partid sau candidat și nu cere explicit votul pentru un actor electoral concret. Limbajul transformă mesajul într-un apel politic indirect și creează o opoziție „noi” (pro-libertate/pro-Europa) versus „ei” (agent al imperiului/amenințare). Apelul la „a ieși la vot” în contextul unei prezentări a amenințării poate fi perceput ca îndemn de a vota împotriva unor

forțe/partide percepute ca proruse sau anti-europene. În al doilea mesaj, se face un apel explicit personal: „Voi ieși la vot” → ambasadorul declară public intenția de a participa la vot. Opțiunea este declarată: „Eu voi vota pentru viitorul nostru european”, adică exprimă deschis direcția politică pe care o sprijină (pro-europeană). Spre deosebire de primul mesaj, aici nu mai este vorba doar de îndemnuri generale la vot. Ambasadorul își declară deschis intenția de vot și opțiunea pentru „viitorul european”, ceea ce, în contextul politic moldovenesc, se traduce direct prin sprijin pentru partidele pro-europene.

Un alt exemplu îl constituie postarea ambasadorului Republicii Moldova în Grecia, Andrei Popov. Acesta a postat²⁷ un text, însoțit de o adresare video, pe profilul său de Facebook: *„Dragi prieteni, stimați cetățeni ai R.Moldova care vă aflați în Grecia și Cipru. Duminica aceasta, pe 28 septembrie, vor avea loc alegerile parlamentare. Fără exagerare, este un scrutin cu mize foarte mari. De votul și de vocea fiecăruia din voi ar putea depinde dacă Republica Moldova își va continua parcursul european sau dacă acesta va fi încetinit sau chiar blocat. De aceasta, vă încurajez să nu stați acasă; anunțați-vă prietenii și rudele și veniți împreună la vot. Pe teritoriul Greciei vor fi deschise patru secții de votare - două în Atena, la Ambasada/Georgio Bakou 20 și în regiunea metroului Metaxurgio, Ag. Pavlou 20, precum și câte una în or. Heraklion/Creta, str. Androgeo 2, et 2, sala Manolis Karelis și în Salonic, în Sediul Consulatului nostru onorific din str. Fragkon 3. În Cipru va fi deschisă o secție de votare la Limasol, în aceeași locație ca și la alegerile prezidențiale de anul trecut - hotelul Atlantica Miramare Beach din str. Amerikanas 11. Vă rog să distribuiți acest mesaj și să vă anunțați rudele, prietenii și cunoștințele, în special cei aflați în Salonic și Creta (unde secțiile de votare vor fi deschise pentru prima dată în ultimii 15 ani)”*. Pe de o parte, în acest mesaj se conțin elemente de informare: partea mesajului cu adresele secțiilor este legitimă și face parte din atribuțiile misiunii diplomatice. Pe de altă parte, constatăm o implicare indirectă pe partea cu „nu stați acasă” și mai ales cu „continuarea sau blocarea parcursului european” trece în zona politică, pentru că transformă un mesaj instituțional într-un apel electoral. Expresiile precum „.../ un scrutin cu mize foarte mari /.../”, „.../ ar putea depinde dacă Republica Moldova își va continua parcursul european sau dacă acesta va fi încetinit sau chiar blocat /.../” nu țin de comunicare diplomatică neutră. Un ambasador ar trebui să informeze sobru și echilibrat, nu să dramatizeze rezultatul votului. Acest tip de mesaj nu mai este neutru, ci funcționează ca apel la mobilizare electorală, chiar dacă nu se rostește numele unui partid.

Ambasadorul Republicii Moldova în țările nordice (Suedia, Norvegia, Finlanda și Islanda), Viorel Ursu, la fel, a postat pe profilul său de Facebook un apel video²⁸ către cetățenii moldoveni din aceste țări, în care a relatat despre întâlnirea sa recentă cu membrii diasporei moldovenești din aceste țări și s-a referit la alegerile parlamentare din 28 septembrie, la importanța participării alegătorilor din diasporă, precum și a informat auditoriul despre locațiile secțiilor de votare unde se poate exercita dreptul de vot. Textul apelului: *„Vă salut pe toți din Stockholm, unde mi-am*

²⁷ [Adresarea ambasadorului Andrei Popov](#) către cetățenii moldoveni din Grecia.

²⁸ [Apelul ambasadorului Viorel Ursu](#) către cetățenii moldoveni din țările nordice.

început recent misiunea ca ambasador al Republicii Moldova în Suedia. Săptămâna trecută am avut plăcerea să discut cu membrii diasporei din țările nordice - oameni cu suflet mare și cărora le pasă de viitorul Moldovei. Duminică, 28 septembrie, vă invit la ambasada din Stockholm pentru a vă exercita dreptul de vot. La alegerile parlamentare aveți doar o singură șansă să decideți direcția de dezvoltare a țării. Pentru cei aflați în Norvegia - puteți vota în Oslo și Bergen, iar pentru cei din Finlanda și Islanda - veți putea vota pentru prima dată în Helsinki și Reykjavik. Cei care au optat pentru votul prin corespondență, vă îndemn să trimiteți plicurile cu buletine la Stockholm cât mai curând posibil. Toate plicurile trebuie să ajungă aici cel târziu vineri seara. Doar tu poți alege viitorul dorit pentru tine și pentru țară. Pacea de acasă depinde de tine. Vă așteptăm pe toți duminică”. Analizând textul mesajului sub aspectul neutralității acestuia, conchidem că acesta are neutralitate formală, în sensul că nu se menționează niciun partid, candidat sau simbol electoral, mesajul poate fi prezentat ca un apel civic la participare la vot și ca informare logistică. Ideea că există „o singură șansă” și că „pacea depinde de tine” transformă votul într-o alegere existențială, formula „le PASă de viitorul Moldovei” poate fi interpretată ca aluzie la partidul PAS, ceea ce ar încălca neutralitatea, chiar dacă este ambiguu.

3.5 Utilizarea imaginii unor oficiali străini a fost constatată în cazul candidatului independent Andrei Năstase și al Blocului electoral Patriotic. Astfel, în spațiul public au fost mediatizate întreveneri atât între Andrei Năstase și oficiali din Marea Britanie²⁹, cât și între Igor Dodon și oficiali din diverse țări europene³⁰. În opinia MO UJM, asemenea cazurilor semnalate de misiune în rapoartele anterioare, postările disponibile online constituie o formă de publicitate electorală în favoarea acestor concurenți electorali.

3.6 Cazuri de ingerințe externe

MO UJM atrage atenția asupra faptului că, în timp ce președinta Maia Sandu a avertizat, în mesajul său public, cetățenii Republicii Moldova cu privire la tentativele și riscul implicării Federației Ruse în scrutinul parlamentar, partidul Uniunea Salvați România (USR) desfășoară acțiuni care pot fi interpretate ca activități de agitație electorală.

Mai exact, USR îndeamnă susținătorii și cetățenii români care cunosc alegători din Republica Moldova să-i convingă să participe la vot duminică și să susțină un partid care și-a declarat

²⁹ Karl Turner, membru al Parlamentului Britanic; Daren Hale, liderul laburiștilor din Hull; Jane Birch, primar al orașului Northampton.

³⁰ Yvan Benedetti, liderul partidului francez „Naționaliștii”; Frank Creyelman, senatorul de onoare al Parlamentului Flandrei (Belgia); Teodor Goznikar, vicepreședintele Partidului Național Sloven; Tomas Kryank, membru al prezidiului Partidului Național Sloven.

deschiderea față de aderarea la Uniunea Europeană³¹. Amintim că, în turul doi al alegerilor prezidențiale din România, PAS a susținut candidatura lui Nicușor Dan, candidatură sprijinită și de UR.

MO UJM consideră că, indiferent de țara implicată – fie din est, fie din vest – orice ingerință în alegeri este inadecvată. Politica electorală trebuie realizată astfel încât cetățenii să aibă încredere în procesul electoral și să-și manifeste liber voința prin participare civică. Aceasta este misiunea Comisiei Electorale Centrale, iar eforturile acesteia trebuie susținute exclusiv de concurenții electorali, care au responsabilitatea de a convinge alegătorii să le acorde votul.

Opt foști ambasadori ai Statelor Unite (în România, Republica Moldova și la OSCE) și-au exprimat sprijinul pentru Republica Moldova, avertizând că o victorie a forțelor pro-ruse ar amenința securitatea regională³². Ei au declarat că Moldova se află „în prima linie a unei lupte istorice: apărarea democrației împotriva războiului hibrid al lui Putin, bazat pe propagandă, corupție, intimidare și destabilizare”, s-au solidarizat cu președinta Maia Sandu, guvernul și parlamentul de la Chișinău, și cu cetățenii care aleg democrația, justiția, integrarea europeană și suveranitatea adevărată. Chiar dacă semnatarii nu sunt diplomați activi, ci foști ambasadori, mesajul lor reprezintă implicare în campania electorală, prin sprijin public pentru o direcție politică (democrație / integrare europeană) și prin avertisment despre consecințele unei posibile victorii a forțelor proruse. Publicul poate interpreta mesajul ca un apel pentru a vota cu partidele sau candidații care susțin valorile menționate (democrație, suveranitate, integrare europeană) și să evite partidele percepute ca „pro-ruse”. Acest demers este clar politic și poate fi privit ca un sprijin deschis pentru tabăra pro-europeană. Deși semnatarii nu dețin poziții oficiale în prezent, mesajul lor are un impact potențial în opinia publică și poate fi considerat parte a campaniei electorale indirecte. Din punctul de vedere al principiilor de neutralitate diplomatică sau al interferenței electorale, acest tip de declarație ridică semne de întrebare, în special dacă este recepționat pe scară largă ca sprijin extern pentru un anumit curs democratic / politic. Din punctul de vedere al percepției din societate - pentru susținători, intervenția dată este privită ca un gest de solidaritate democratică, în timp ce pentru opozanți, ea este ușor catalogată drept ingerință a străinilor în procesul electoral și poate fi exploatată politic („uite, americanii le fac campanie europeniștilor”). Publicul din Moldova poate percepe aceste mesaje ca sprijin extern pentru anumite partide sau opțiuni electorale, mai ales în contextul polarizării pro-european vs proruse. Aceste declarații întăresc narațiunea partidului pro-european, dar pot și provoca reacții de tip contrar, de respingere sau acuzații de ingerință, în special din partea opoziției sau actorilor prorusi. Ele pot contribui la mobilizarea electoratului pro-european, dar și la învrăjbire, dacă opoziția argumentează că democrația este sub presiune din exterior.

³¹ [Gândul.ro](http://Gandul.ro)

³² [Foști ambasadori ai SUA](#), mesaj de sprijinire a Republicii Moldova

Trebuie de remarcat că deși practica internațională e diferită în acest subiect, se poate observa totuși că intervențiile cetățenilor străini în alegerile naționale sunt tratate cu prudență. Așa, de exemplu, în SUA - legea federală (Foreign Agents Registration Act, FARA + Federal Election Campaign Act) interzice cetățenilor străini să finanțeze sau să participe direct la campania electorală. Totuși, opinii publice (articole, scrisori, declarații) ale foștilor diplomați sau cetățeni străini nu pot fi interzise, fiind protejate de libertatea de exprimare. În practică, orice apel public al unor străini la vot pentru un anumit partid ar genera scandal politic major și ar fi imediat exploatat de opoziție ca „ingerință străină”. În **Franța**, există un accent foarte puternic pe suveranitate și independență națională. Declarațiile străinilor care ar sugera cum să voteze francezii ar fi respinse public („ne dictează alții alegerile”). Chiar și în timpul Brexit-ului, declarațiile liderilor europeni privind votul britanic au fost criticate aspru ca ingerințe. **Polonia** este foarte sensibilă la ingerințe externe, în special din partea Rusiei sau Germaniei. Mesajele de sprijin din partea oficialilor sau foștilor diplomați străini sunt percepute ca suspecte, și adesea sunt utilizate de partidele conservatoare pentru a mobiliza electoratul anti-străini. **Germania** este foarte atentă la neutralitate. ONG-urile și observatorii internaționali pot comenta procesele electorale (transparență, corectitudine), dar nu se fac apeluri publice pentru „cum să voteze cetățenii”. Dacă foști ambasadori străini ar susține un partid, reacția publică ar fi de o critică dură. În **România**, în general, mesajele de sprijin pentru democrație și integrare europeană venite din exterior sunt tolerate, dar orice apel explicit de tipul „mergeți la vot pentru X direcție” ar fi văzut ca o interferență. În campanii, opoziția folosește rapid aceste mesaje pentru a argumenta că „puterea e susținută de străini, nu de popor”.

Noua ambasadoare a Uniunii Europene la Chișinău, în primul său mesaj³³ public adresat cetățenilor moldoveni de la preluarea mandatului, a făcut afirmații care pot fi tratate ca ingerințe în procesul electoral. Subiectul central al declarației: *„Moldova va face parte din Uniunea Europeană, iar noi suntem aici să vă ajutăm”*. Analizând mesajele transmise în declarație prin prisma momentului și a neutralității, observăm următoarele. În perioade electorale, diplomații străini sunt, de obicei, extrem de rezervați. Practica internațională (și recomandările OSCE/ODIHR) sugerează că misiunile externe evită declarații politice puternice chiar înainte de scrutin, tocmai pentru a nu fi percepute ca influență externă. Prima luare de poziție publică a unui ambasador are mereu un caracter de mesaj de poziționare strategică. Alegerea de a afirma cu certitudine „Moldova va fi în UE” în loc de un mesaj clasic de tip „mă bucur să încep mandatul, vom lucra împreună pentru obiective comune” arată o prioritizare politică clară. Prin urmare, afirmațiile făcute în primul mesaj al noii șefe a Delegației UE pot fi percepute ca ingerință în alegeri, pentru că validează narațiunea electorală centrală a guvernării (integrarea europeană ireversibilă), este lansată exact într-un moment de maximă sensibilitate electorală, putea fi amânată câteva zile, până după alegeri, fără a schimba nimic din mandatul său diplomatic. În concluzie, momentul ales (în ajunul scrutinului) și conținutul mobilizator și ferm creează percepția de ingerință indirectă în alegeri, prin susținerea unei direcții politice care coincide cu oferta

³³ [Noua ambasadoare a UE la Chișinău](#), primul mesaj pentru moldoveni: „R. Moldova va face parte din Uniunea Europeană”

electorală a guvernării. Din perspectiva art. 41 al Convenției de la Viena, mesajul riscă să fie văzut ca depășind limita neutralității diplomatice și poate fi semnalat ca un factor extern ce influențează mediul electoral.

Comisarul european pentru extindere, Marta Kos, a transmis un mesaj³⁴ Republicii Moldova cu ocazia finalizării screeningului bilateral, o parte importantă a negocierilor de aderare la UE. Oficialul european a menționat că Republica Moldova este bine pregătită pentru următoarea etapă a aderării la UE și că următorul pas constă în deschiderea primului cluster denumit „fundamentele aderării la UE”. Analizând textul mesajului din perspectiva neutralității și ingerinței/non ingerinței, putem constata că, din punct de vedere formal, mesajul este justificat, pentru că marchează un progres real în procesul de aderare, iar Comisia Europeană are rolul de a informa și de a încuraja. Nu menționează partide, candidați sau alegeri, deci - nu încalcă direct neutralitatea. Însă, privit din punct de vedere substanțial, momentul politic contează, declarat în preajma alegerilor, mesajul devine suport pentru guvernarea PAS, care a făcut din integrarea europeană promisiunea centrală. Limbajul emoțional („visul european”, „Moldova, poți fi mândră”) îl apropie de un discurs electoral, nu de unul pur tehnic. Comisara nu este ambasador într-un stat, ci oficial al UE, deci - nu intră direct sub incidența art. 41 al Convenției de la Viena. Prin declarații de acest tip în ajun de alegeri, există riscul percepției de ingerință în dezbaterile electorale interne.

În acest context, este relevant să menționăm că OSCE, prin intermediul Biroului pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului (ODIHR), stabilește standarde clare conform cărora alegerile trebuie să fie libere, corecte și să reflecte autentic voința electoratului, fără influențe sau ingerințe externe. În rapoartele sale de observare, ODIHR semnalează explicit cazurile în care actori externi sunt tentați și încearcă să influențeze procesul electoral, inclusiv prin apeluri publice care pot afecta echilibrul electoral.

3.7 Exercițarea neconformă a responsabilităților autorităților în campania electorală

La data de 14 iulie 2025, CEC a aprobat hotărârea cu privire la responsabilitățile suplimentare ale unor autorități ale administrației publice centrale și entități. MO UJM constată, cu regret, că, deși scopul acestei hotărâri este de a asigura condițiile necesare pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor parlamentare din 28 septembrie 2025, unii dintre subiecții vizați acționează contrar responsabilităților suplimentare care le-au fost stabilite. Hotărârea CEC este executorie pentru cei vizați. În acest sens, MO UJM a constatat cazuri în care spațiul destinat afișajului electoral, care ar trebui să fie oferit în mod egal tuturor concurenților electorali, nu este asigurat de către administrația publică locală (APL) în condițiile prevăzute de lege. De asemenea, acest spațiu este utilizat în mod disproporționat de către unii concurenți electorali. Mai mult, în spațiul public a fost observată o situație în care un reprezentant al poliției a fost implicat în acțiuni de îndepărtare a

³⁴ [Marta Kos](#): „R. Moldova este pregătită pentru următoarea etapă de aderare”

afișelor unui concurent electoral - în speță, ale blocului „ALTERNATIVA”³⁵. Amintim că, potrivit pct. 70 din Regulamentul privind modul de furnizare, distribuire și difuzare a publicității politice, electorale și a mesajelor de interes public, în perioada electorală, curățarea panourilor pentru afișaj electoral urmează să fie asigurată săptămânal de către APL, fiind stabilită în acest sens o zi din cursul săptămânii.

3.8 Reflectarea întâlnirilor cu concurenții electorali

În perioada de referință, MO UJM a continuat întreprinderile cu concurenții electorali. Deschidere au manifestat Partidul Social Democrat European (PSDE), Alianța pentru Unirea Românilor (Moldova) și Coaliția pentru Unitate și Bunăstare (CUB). De la începutul campaniei electorale, MO UJM s-a întâlnit cu 13 concurenți electorali, dintre care 10 partide politice și 3 candidați independenți. Amintim că MO UJM a expediat invitații pentru întreprinderi tuturor concurenților electorali înscrși în buletinul de vot. Scopul întâlnirilor a constat în înțelegerea climatului electoral din perspectiva fiecărui concurent electoral, inclusiv provocările întâlnite și percepțiile asupra procesului electoral. Fiecare discuție a avut la bază un chestionar care a evaluat climatul electoral în viziunea concurenților electorali.

În cadrul întreprinderilor desfășurate, Misiunea a colectat câteva percepții și relatări privind corectitudinea, echitatea și transparența procesului electoral. Constatările reflectă atât răspunsurile oferite la chestionarul standardizat, cât și opinii exprimate în mod liber de către participanți, evidențiind aspecte esențiale ce țin de cadrul normativ, accesul la resurse și media, administrarea alegerilor, precum și climatul general de desfășurare a campaniei electorale.

1. Modificările legislative adoptate în an electoral, au fost percepute de concurenții electorali drept imprevizibile și restrictive, afectând pregătirea și desfășurarea activităților preelectorale. Concurenții electorali semnalează lipsa de consultare, schimbarea regulilor „în timpul jocului” și apariția unor reguli interne contradictorii legislației, ceea ce a generat incertitudine și neîncredere în procesul electoral.
2. Accesul inegal la instituțiile mass-media, în special la televiziunea publică, a fost raportat unanim, alături de tendințe de excludere sau ignorare a concurenților din știrile principale. Concurenții au menționat lipsa dezbaterilor reale, refuzul unor posturi de a difuza materiale video, precum și controlul editorial în favoarea partidului de guvernământ, afectând vizibilitatea politică și pluralismul informațional.
3. Concurenții au exprimat rezerve față de imparțialitatea și transparența CEC, deși procedurile de înregistrare a candidaților s-au desfășurat, în general, corect.
4. Discursul de ură, manipularea informațională și campaniile de denigrare în spațiul online au fost identificate ca fenomene grave, alimentate de influenceri și chiar jurnaliști. Concurenții au raportat inclusiv amenințări directe, presiuni psihologice, etichetări și

³⁵ [Îndepărtarea afișelor electorale de către reprezentantul poliției.](#)

narative ostile care polarizează societatea și asociază opțiunile electorale cu riscuri geopolitice, contribuind la un climat tensionat și nesigur. Au fost raportate cazuri de intimidare, blocare a accesului la spații publice și implicare a poliției în mod perceput ca abuziv. Concurenții au semnalat situații în care activiștii lor au fost urmăriți, fotografiați sau interogați de polițiști, interdicții de a desfășura acțiuni în universități sau școli, precum și refuzuri arbitrare din partea autorităților locale, ceea ce reflectă un climat electoral nefavorabil și dezechilibrat.

5. Votul peste hotare este perceput ca insuficient securizat și lipsit de transparență, iar sistemul informatic gestionat de Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică (STISC) generează îngrijorări suplimentare. Concurenții reclamă lipsa clarității privind locațiile secțiilor, înregistrarea observatorilor și pregătirea membrilor BESV din diaspora, existând suspiciuni privind vulnerabilitatea procesului electoral extern.

Întrevederile cu concurenții electorali CUB, AUR Moldova și PSDE au evidențiat probleme recurente care conturează un climat electoral tensionat și marcat de percepții de inegalitate și un nivel scăzut de încredere în mass-media. Accesul inegal la resurse mediatice, fenomenul discursului de ură și manipularea informațională, precum și raportările privind intimidarea activiștilor și a alegătorilor contribuie la deteriorarea încrederii publice în integritatea procesului electoral. Problemele legate de votul în diaspora, inclusiv securizarea insuficientă și organizarea defectuoasă, amplifică incertitudinile deja existente. De asemenea, există o percepție răspândită în rândul concurenților electorali că resursele administrative sunt utilizate în favoarea partidului de guvernare, afectând șansele reale de competiție echitabilă între concurenți.

4. Monitorizarea mass-mediei prin prisma reflectării activității concurenților electorali

Frecvența și modul în care cei 23 de concurenți electorali au fost reflectați în mass-media națională au fost analizate și în perioada 13 - 25 septembrie 2025. Monitorizarea a inclus 4 televiziuni (PRO TV, Jurnal TV, TV8, Moldova 1), 3 posturi de radio (Radio Moldova, Radio Chișinău, Radio Europa Liberă), 10 portaluri online (realitatea.md, știri.md, zdg.md, newsmaker.md, noi.md, unimedia.md, deschide.md, agora.md, nordnews.md, nokta.md) și 3 agenții de știri (IPN, INFOTAG, MOLDPRES).

MO UJM constată că, într-o măsură mai mare sau mai mică, posturile TV monitorizate au reflectat activitatea tuturor concurenților electorali. Cel mai des a fost menționat BEPSCIVM (54 de apariții), urmat de blocul „ALTERNATIVA” și PAS (câte 28 de apariții fiecare), respectiv PMM (24). La polul opus, cei mai puțin reflectați au fost UCSM și blocul „Împreună” (câte 4 apariții fiecare), NOI și Tatiana Crețu (câte 5 apariții fiecare), precum și PL (6 apariții). De asemenea, remarcăm o diminuare a ponderii mențiunilor cu caracter neutru, de la 91% la 80%, și o creștere a celor cu caracter negativ – de la 9% la 20%. Activitatea PAS a fost cel mai frecvent reflectată într-un mod neutru (28 de apariții), urmată de cea a BEPSCIVM (25) și a blocului „ALTERNATIVA”

(17). Pe de altă parte, BEPSCIVM (29 de mențiuni) și PMM (13) au fost cel mai frecvent reflectați într-un mod negativ. Potrivit datelor colectate, postul de televiziune Moldova 1 rămâne cel mai activ în reflectarea activității concurenților electorali (92 de mențiuni), fiind urmat de Jurnal TV (83), TV8 (48) și PRO TV (47).

Și posturile de radio au reflectat activitatea tuturor concurenților electorali. Cel mai frecvent a fost reflectată activitatea BEPSCIVM (27 de apariții), urmată de cea a PAS (16 apariții) și a blocului „ALTERNATIVA” (11 apariții). La polul opus, cei mai rar menționați au fost blocul „Împreună” (1 apariție), urmat de formațiunile PSDE, PNM, CUB, MRM, UCSM, PAM, LOC, PMM și candidatele independente Olesia Stamate și Tatiana Crețu (câte 2 mențiuni fiecare). Alți patru concurenți: ALDE, PL, NOI și BUN au fost reflectați de câte trei ori fiecare. Pentru această categorie, se constată o ușoară creștere a ponderii mențiunilor cu caracter neutru (de la 93% la 96%). Restul de 4% dintre mențiuni au avut un caracter negativ. Potrivit datelor colectate, Radio Moldova este cel mai activ post de radio în reflectarea activității concurenților electorali (61 de mențiuni), fiind urmat de Radio Europa Liberă (26) și Radio Chișinău (10).

Presa online monitorizată a reflectat activitatea a 23 de concurenți electorali. Cel mai frecvent menționat a fost BEPSCIVM (113 apariții), urmat de blocul „ALTERNATIVA” (54), PN (48) și PAS (43). La polul opus, cei mai puțin reflectați concurenți au fost blocul „Împreună” (2 mențiuni), UCSM și candidatele independente Victoria Sanduța și Tatiana Crețu (câte trei mențiuni), precum și ALDE (4 mențiuni). Comparativ cu televiziunile și posturile de radio, portalurile online au inclus și mențiuni cu caracter pozitiv. Totuși, observăm că ponderea acestora a scăzut de la 11% la 9%. În schimb, mențiunile cu caracter neutru au înregistrat o ușoară creștere de la 64% la 67%, iar cele cu caracter negativ reprezintă 24%. Cel mai frecvent, într-un mod pozitiv, a fost reflectată activitatea PAM (12 mențiuni), MRM (8) și PAS (7). În mod neutru, au fost reflectați BEPSCIVM (71), PAS (53), PN (41) și blocul „ALTERNATIVA” (37). Activitatea BEPSCIVM (41 mențiuni) a fost și cel mai frecvent reflectată în mod negativ, urmată de cea a PAS (36 mențiuni). Potrivit datelor colectate, portalul știri.md este cel mai activ în reflectarea activității concurenților electorali (94 de mențiuni), fiind urmat de agora.md (69), realitatea.md (56) și zdg.md (55). La polul opus, cele mai puține mențiuni au fost înregistrate pe unimedia.md (17), nokta.md (19) și deschide.md (22).

Agențiile de știri monitorizate au reflectat activitatea a doar 15 concurenți electorali. Cel mai frecvent a fost menționat BEPSCIVM (19 apariții), urmat de PAS (9) și blocul „ALTERNATIVA” (8). La polul opus, șapte concurenți electorali: PSDE, PDA, CUB, MRM, BUN, blocul „Împreună” și candidatul independent Andrei Năstase au fost menționați o singură dată. Alți trei concurenți: PNM, ALDE și AUR au fost menționați de câte două ori fiecare. De asemenea, se remarcă o diminuare a ponderii mențiunilor cu caracter neutru de la 95% la 73%, o creștere a celor cu caracter negativ de la 5% la 27%, și absența totală a mențiunilor cu caracter pozitiv.

În concluzie, constatăm că reflectarea concurenților electorali de către instituțiile mass-media rămâne, în continuare, inechitabilă. În timp ce unii au înregistrat un număr semnificativ de apariții, Blocul Patriotic (213), blocul „ALTERNATIVA” (101) și PAS (96), alții au beneficiat de un număr infim de mențiuni: blocul „Împreună” (8), UCSM (9) și Tatiana Crețu (10). Subliniem că, în cadrul discuțiilor cu MO UJM, majoritatea concurenților electorali și-au exprimat indignarea față de lipsa accesului la postul public de televiziune Moldova 1. Totodată, aceștia au remarcat că, deși au dobândit calitatea de concurenți electorali, acest fapt nu a sporit interesul instituțiilor mass-media față de activitatea lor. Drept urmare, ponderea invitațiilor la emisiuni este relativ scăzută. De asemenea, mai mulți concurenți electorali au declarat că sunt ținta unei campanii de denigrare, dezinformare și calomnie, desfășurată de unele canale media și de mai multe conturi false de pe rețelele de socializare.

Mențiunile cu caracter neutru au, în continuare, cea mai mare pondere – 76%. De acestea au beneficiat cel mai frecvent Blocul Patriotic (133 de mențiuni), PAS (103) și blocul „ALTERNATIVA” (68). Ponderea mențiunilor cu caracter negativ este de 20%, în creștere cu 4% față de perioada precedentă de monitorizare. Acestea au vizat, în principal, Blocul Patriotic (79 mențiuni), PAS (39), blocul „ALTERNATIVA” (27) și PMM (20). În mod pozitiv a fost reflectată activitatea a doar 5 concurenți electorali: PAM (12 mențiuni), MRM (8), PAS (7), PN (4), candidatul independent Andrei Năstase (2), și BEPSCIVM (1 mențiune pozitivă) (*a se vedea Anexa nr. 2*).

5. Reflectarea narativelor și a promisiunilor nerealiste ale concurenților electorali pe rețelele de socializare

5.1 Top narrative frecvent promovate de concurenții electorali pe platformele online Facebook, TikTok, Telegram

În perioada de referință, MO UJM a continuat analiza paginilor de pe rețelele de socializare ale concurenților electorali. Misiunea constată că conținutul generat de partidele politice pe rețelele de socializare relevă un discurs politic profund polarizat, dominat de atacuri reciproce, narrative geopolitice și o competiție intensă pentru controlul percepției publice. Temele abordate reflectă priorități strategice bine definite – de la critica adusă guvernării și promovarea orientării europene, până la justiție, bunăstare socială și suveranitate națională – fiecare dintre acestea fiind instrumentalizată în funcție de poziționarea ideologică a concurenților electorali. Se remarcă utilizarea extensivă a retoricii emoționale, mesajelor vizuale bine regizate și simbolurilor identitare, în special de către partidele de opoziție, dar și de către cele aflate la guvernare, într-un efort constant de mobilizare, fidelizare și radicalizare a propriului electorat. Platformele online (Facebook, TikTok, Telegram), rămân instrumente esențiale de comunicare cu electoratul și funcționează drept un spațiu principal de confruntare politică, cu un impact semnificativ asupra calității discursului democratic și coeziunii sociale.

În perioada de referință, cele mai frecvent întâlnite narative în discursul online al concurenților electorali au fost:

1. Criticarea guvernării de către partidele de opoziție ca principală strategie electorală

Majoritatea partidelor politice, în special cele de opoziție (Blocul Patriotic, Blocul Alternativa, AUR, ALDE, PN, PPDA, CUB, LOC), utilizează critica directă la adresa guvernării PAS drept principală strategie de mobilizare electorală. Mesajele sunt intens emoționale, polarizante și adesea agresive, incluzând termeni precum „genocid social”, „regim dictatorial” sau „ciumă galbenă”. Retorica are rolul de a discredita autoritatea guvernării și de a canaliza nemulțumirea publică spre susținerea unei alternative. Se folosește o gamă largă de formate vizuale și multimedia (meme-uri, live-uri, videoclipuri scurte), în special pentru a ajunge la electoratul afectat de crize sociale și economice.

2. Tematica geopolitică și integrarea europeană ca sursă de polarizare ideologică

Orientarea geopolitică este o temă esențială în campanie, abordată printr-o dihotomie clară: integrarea europeană vs. suveranitate națională. Partidele pro-europene (PAS, PL, PSDE) promovează integrarea drept soluție pentru pace și dezvoltare, utilizând un ton aspirational, dar și tehnici de intimidare politică (asocierea opoziției cu războiul sau Kremlinul). Opoziția suveranistă, eurosceptică sau care pledează pentru neutralitate (Blocul Patriotic, PPMM, Blocul ALTERNATIVA, PAM) accentuează pierderea suveranității și propune o „a treia cale”. Partidele unioniste (AUR, PNM) susțin un mesaj puternic identitar și idealist. Stilul este constant emoțional și ideologic, cu scopul de a fixa loialitatea electoratului în jurul unei viziuni geopolitice clare.

3. Abordarea dezvoltării economice și a problemelor sociale ca linie de diferențiere între guvernare și opoziție

Concurenții electorali Blocul ALTERNATIVA, PAS, Blocul Patriotic, PAM, PPMM, AUR, MRM (Respect Moldova), PN, ALDE, PSDE, LOC, PVE, PNM și candidați independenți abordează dezvoltarea socio-economică și bunăstarea țării în discursurile online. Problemele socio-economice sunt utilizate de toți concurenții electorali pentru a-și demonstra relevanța în fața cetățenilor. Partidele de opoziție adoptă un ton empatic și critic, punând accent pe eșecurile guvernării în domeniul pensiilor, prețurilor, exodului sau agriculturii. Mesajele includ mărturii ale cetățenilor și simboluri ale sărăciei. PAS răspunde printr-un discurs tehnic, pozitiv și orientat spre proiecte punctuale (infrastructură, ajutoare sociale), insistând pe sprijinul extern și pe impactul reformelor. Ambele tabere încearcă să demonstreze că dețin soluții viabile pentru îmbunătățirea nivelului de trai.

4. Justiția și integritatea electorală ca puncte de confruntare între guvernare și opoziție

Acest narativ a fost identificat în discursul online la concurenții electorali PAS, Blocul ALTERNATIVA, Blocul Patriotic, PPMM, ALDE, CUB, PN, PSDE, Platforma DA, Olesea Stamate, Victoria Sanduța. Tema justiției este tratată conflictual: PAS promovează eforturile de reformă și lupta împotriva corupției, prezentând opoziția ca factor de destabilizare. În contrast, partidele din opoziție acuză control politic asupra justiției, intimidarea concurenței și posibile fraude electorale. Mesajele sunt menite să ridice nivelul de suspiciune față de corectitudinea procesului electoral și să mobilizeze votul de protest. Retorica este deseori tehnică, dar cu accente emoționale, și urmărește atât mobilizarea electoratului propriu, cât și delegitimarea adversarului.

5. Suveranitatea, identitatea națională și unionismul ca teme de mobilizare emoțională

Un număr semnificativ de concurenți electorali (Blocul “ALTERNATIVA”, PAM, PPMM, Blocul Patriotic, AUR, PNM, PL, PR, BUN) folosesc teme legate de suveranitate, identitate națională și patriotism ca elemente centrale în discursul electoral. Se promovează idei de „recâștigare a controlului asupra țării” și „protejarea ființei naționale” în fața globalizării, influențelor externe sau a cedării suveranității. Stilul este solemn, alarmist sau romantic, adesea legat de simboluri istorice sau religioase. Partidele unioniste se concentrează pe idealul reîntregirii, în timp ce altele pledează pentru o Moldovă independentă și neutră. Scopul este fidelizarea unui electorat emoțional și conservator.

5.2 Top promisiuni nerealiste ale concurenților electorali distribuite pe rețelele de socializare

În cadrul campaniei electorale, discursul online al concurenților electorali are un rol crucial în informarea și mobilizarea alegătorilor. Pentru a înțelege mai bine caracteristicile acestei campanii și influența ei asupra procesului democratic, Misiunea de observare a realizat, în perioada de referință, o analiză a conținutului distribuit pe rețelele de socializare, concentrându-se în special asupra promisiunilor nerealiste. Această analiză a fost efectuată cu sprijinul unor instrumente bazate pe inteligență artificială. Pe baza rezultatelor obținute, au fost formulate câteva constatări privind comportamentul electoral online.

1. Supralicitarea promisiunilor sociale și economice. Majoritatea concurenților electorali recurg la promisiuni de creștere masivă a salariilor, pensiilor, alocațiilor sau subvențiilor (ex: PAS, Respect Moldova, PNM, CUB), fără a oferi planuri fiscale detaliate sau surse sustenabile de finanțare. Aceste promisiuni riscă să genereze așteptări nerealiste în rândul alegătorilor și pot conduce la dezamăgire post-electorală și pierderea încrederii în instituții.

Spre exemplu Promisiunea PAS-ului de creștere a salariilor și pensiilor (ex: pensii de 6000 lei, salarii dublate pentru profesori, salariu mediu cu 30% mai mare) fără un plan fiscal detaliat, și promisiunea Blocului Patriotic despre salarii și pensii decente, de asemenea fără a menționa surse concrete de finanțare sunt nerealiste, deoarece ignoră deficitul bugetar actual. Promisiunea Alte promisiuni similare se observă la PSDE, MRM, PDA, CUB.

2. *Accent excesiv pe soluții rapide și simplificate la probleme complexe.* Mai multe formațiuni politice promit rezolvări rapide pentru obiective majore precum: aderarea la UE în 4 ani, unirea cu România, reintegrarea Transnistriei, industrializarea accelerată sau garantarea păcii. Astfel de declarații (ex: PAS, Blocul Patriotic, Blocul "ALTERNATIVA", PAM, AUR, PNM) ignoră realitățile geopolitice și economice, iar formularea simplificată denotă existența unei viziuni strategice realiste. De exemplu, PAM propune un plan de industrializare pe 15 ani în contextul instabilității economice, astfel ignoră riscurile globale și dependența de finanțări externe. PNM promite "Moldova Mare" prin unificare teritorială rapidă și reformă culturală totală, inclusiv eliminarea totală a monumentelor sovietice.

3. *Prezența populismului ca strategie dominantă.* Partidele folosesc frecvent un discurs populist, promițând beneficii materiale imediate (ex: 50.000 lei la nașterea copilului, vacanțe fiscale, eliminarea TVA, salarii dublate etc.), fără a explica responsabilitatea pentru implementare. Acest populism de tip electoral este folosit pentru a mobiliza electoratul vulnerabil, dar riscă să accentueze decalajul dintre promisiuni și realitate. Acest populism este utilizat de PAS, PN, Blocul Patriotic, Mișcarea Respect Moldova (MRM), AUR Moldova, PNM, LOC. Aceste populism electoral este transpartinic, este regăsit la partidul de guvernare și la partidele de opoziție. Forma variază, dar esența rămâne aceeași cu promisiuni spectaculoase, simplificate, fără responsabilitate financiară sau juridică.

4. *Supraestimarea capacității administrative a statului.* Mai mulți concurenți electorali promit implementarea unor reforme de amploare (justiție, economie, educație, sănătate) într-un timp foarte scurt, ignorând capacitatea instituțională reală a administrației publice din Republica Moldova. Discursul ignoră adesea lipsa resurselor umane, tehnice și financiare, ceea ce arată o deconectare între viziune și posibilitate. Aceste promisiuni le vedem la Blocul electoral "ALTERNATIVA" (3.000 de întreprinderi noi și 200.000 locuri de muncă într-o perioadă scurtă de timp), la PAS (reformă completă a infrastructurii educaționale, medicale și de transport în toate localitățile), Partidul Nostru (lege pentru alocări fixe din vânzări pentru sport și tineret), Blocul electoral Patriotic (preluarea rapidă a controlului asupra portului Giurgiulești), etc.

5. *Exploatarea temelor identitare și geopolitice.* Promisiuni legate de unificare, neutralitate, retragere din blocuri internaționale sau etichetări geopolitice (pro-ruși, trădători, unioniști, etc.) sunt folosite pentru polarizarea electoratului și mobilizarea emoțională a alegătorilor. Această tendință (vizibilă la Blocul Patriotic, PL, PNM) adâncește diviziunile sociale și reduce spațiul dialogului democratic.

Abrevieri:

MO UJM – Misiunea de observare a Uniunii Juriștilor din Moldova

CEC – Comisia Electorală Centrală

CECE – Consiliul electoral de circumscripție electorală

BESV – Birou electoral al secției de votare

CAC - Curtea de Apel Centru

CSJ - Curtea Supremă de Justiție

CNA - Centrul Național Anticorupție

MAE - Ministerul Afacerilor Externe

APL – Autoritate publică locală

ALDE - Partidul Politic „Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa”

BEPSCIVM - Blocul electoral Patriotic - Blocul „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”

CUB - Partidul Politic „Coaliția pentru Unitate și Bunăstare”

IGP - Inspectoratul General de Poliție

LOC - Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor

MRM - Partidul Mișcarea „Respect Moldova”

ONG - Organizații Non-Guvernamentale

PAM – Partidul Alianța „MOLDOVENII”

PAS - Partidul Acțiune și Solidaritate

PL – Partidul Liberal

PLDM - Partidul Liberal Democrat din Moldova

PPDA - Partidul Politic „Democrația Acasă”

PPNOI - Partidul politic „Noua Opțiune Istorică”

PPMM - Partidul politic „Moldova Mare”

PN - Partidul Politic „Partidul Nostru”

RFE – Registrul funcționarilor electorali

SIS - Serviciului de Informații și Securitate

STISC - Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică

UE - Uniunea Europeană

Anexa nr. 1 Acreditarea observatorilor și confirmarea jurnaliștilor.

Observatori acreditați de CEC și CECE			
Asociația Promo-LEX	1197	Institutul pentru Drepturile Omului din Moldova	36
Uniunea Juriștilor din Moldova	1168	Alianța INFONET	16
Asociația ADEPT	5	Fundația Est-Europeană din Moldova	2
Asociația Obștească „BAȘTINA-NIMORENI"	2	Instituția Publică „Centrul de instruire continuă în domeniul electoral"	7
Asociația Obștească „Pilgrim-Demo"	13	Asociația obștească Mișcarea „Forța Veteranilor de Război pentru Neam și Țară"	127
Total observatori naționali			2573
Autoritatea Electorală Permanentă din România	3	Ambasada Republicii Lituania în Republica Moldova	7
Comisia Electorală Centrală a Georgiei	2	Ambasada Republicii Letonia în Republica Moldova	2
Comisia Electorală Centrală a Republicii Albania	2	Ambasada Republicii Turcia în Republica Moldova	4
Comisia Electorală Centrală a Ucrainei	2	Ambasada Republicii Italiene în Republica Moldova	2
Comisia Electorală Centrală a Republicii Armenia	2	Ambasada Regatului Suediei în Republica Moldova	7
Comisia Electorală Centrală a Republicii Letonia	2	Ambasada Republicii Slovenia în Republica Moldova	1
Comisia Electorală Centrală a Republicii Azerbaidjan	2	Ambasada Regatului Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord în Republica Moldova	19
Comisia Electorală Centrală a Republicii Lituania	2	Ambasada Republicii Slovace în Republica Moldova	1
Comisia Electorală Centrală a Irlandei	1	Ambasada Republicii Federale Germania în Republica Moldova	8
Comisia Electorală Centrală a Republicii Kazahstan	1	Ambasada Republicii Finlanda în Republica Moldova	2
Comisia Centrală pentru Alegeri și Desfășurarea Referendumurilor a Republicii Kârgâze	2	Ambasada Canadei în Republica Moldova	2
Comisia Electorală Centrală a Republicii Uzbekistan	2	Ambasada Republicii Franceze în Republica Moldova	8

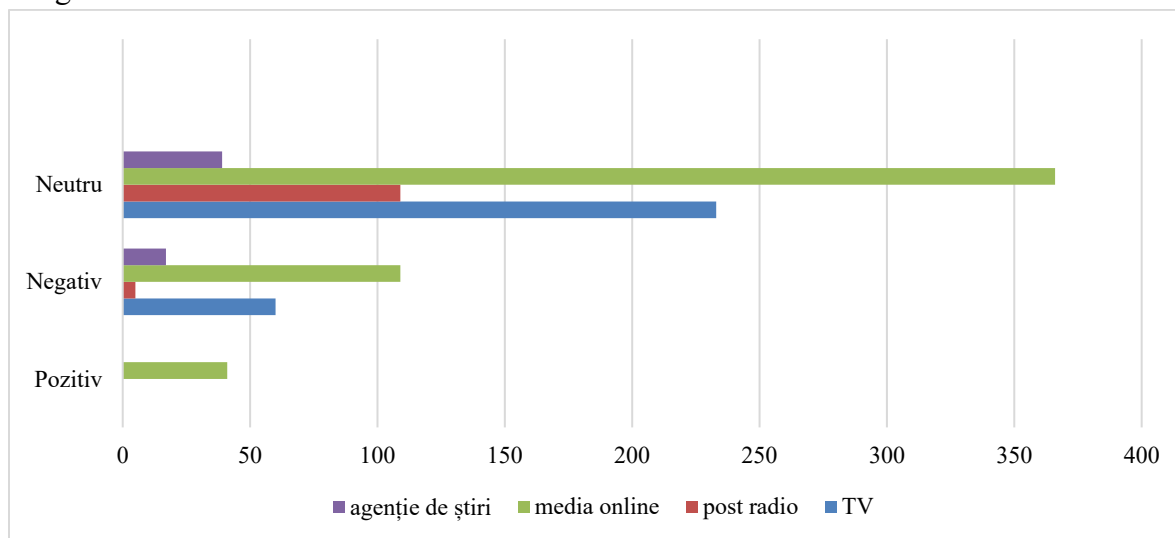
Comisia Electorală din Republica India	2	Oficiul Ambasadei Regatului Norvegiei în Republica Moldova	5
Consiliul Electoral Suprem al Republicii Turcia	2	Ambasada Japoniei în Republica Moldova	6
Institutul Național Electoral al Statelor Unite Mexicane	1	Ambasada Republicii Austria în Republica Moldova	4
Parlamentul Ucrainei	15	Ambasada Republicii Cehe în Republica Moldova	2
Parlamentul European	14	Ambasada Statelor Unite ale Americii în Republica Moldova	56
Biroul OSCE pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului (OSCE/BIDDO)	272	Ambasada Ungariei în Republica Moldova	2
Rețeaua Europeană a Organizațiilor de Monitorizare a Alegerilor (ENEMO)	8	Ambasada Regatului Danemarcei în Republica Moldova	1
Adunarea Parlamentară a Organizației Cooperării Economice la Marea Neagră	3	Ambasada Regatului Belgiei în Republica Moldova	2
Asociația Mondială a Autorităților Electorale (A-WEB)	4	Biroul de Cooperare al Elveției	2
International Republican Institute Washington Sucursala Chișinău	30	Fundația Internațională pentru Sisteme Electorale	36
Adunarea Parlamentară a OSCE	118	Platforma Europeană pentru Alegeri Democratice	14
Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei	28	Asociația Pro Democrația Club Târgu Neamț	2
Asociația Europeană pentru Dialog și Democrație (EDDA)	25	Asociația „Expert Forum” (EFor)	8
Asociația caritabilă a persoanelor cu dizabilități intelectuale „DJERELA”	3	Inițiativa pentru Dialog și Democrație (SILBA)	44
Organizația Internațională a Francofoniei	8	Institutul Internațional pentru Democrație și Asistență Electorală	4
Asociația „Funky Citizens”	89	Organizația „Committee for Open Democracy” din Statele Unite ale Americii	10
Total observatori internaționali			912

Jurnaliști confirmați de CEC și CECE

Publicația Periodică „Observatorul de Nord” SRL	9	Asociația Obștească Academia de Creație și Inovații Mediatică	4
Instituția Privată „Radio Orhei”	1	Asociația Obștească Asociația Reporterilor „NORD MEDIA”	20
Asociația Obștească „Nord Press Club”	7	Asociația Obștească „Media Birlii – Uniunia Media”	6
Publicația Periodică „EXCLUSIV MEDIA” S.R.L.	6	Periodică Independentă „Ecoul Nostru” SRL	2
SRL „Satelrom-TV”	2	Postul de televiziune OK«GRT»	13
Compania Bright Communications SRL	23	Asociația Presei Independente	2
Compania „Privesc.Eu” S.R.L.	7	S.R.L. „TRUEMEDIA”	2
Asociația Obștească „VOCEA NORDULUI”	8	Agenția de presă „INFO-PRIM NEO” S.R.L.	7
Instituția Publică Agenția Informațională de Stat „MOLDPRES”	2	Agenția de presă „Agence France-Presse”	3
Publicația Periodică „ZIARUL DE GARDĂ” S.R.L.	1	Asociația obștească „Building Bridges Project”	3
Asociația obștească „Farul Moldovei”	2	Liber profesionist	1
Total jurnaliști confirmați			131

Anexa nr. 2 Monitorizarea mass-mediei: 13 - 25 septembrie 2025

Diagrama nr. 1: Reflectarea în mass media

Tabel diagrama nr. 1 (Reflectarea în mass-media)

	TV (4)	RADIO (3)	ONLINE (10)	AGENȚIE (3)
POZ	0	0	41	0
NEG	60	5	109	17
N	233	109	366	39

Tabel nr. 1 (Reflectarea concurenților electorali)

Nr	Concurentul electoral	Pozitiv	Negativ	Neutru
1	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	7	39	103
2	Partidul Politic Partidul Social Democrat European	0	7	22
3	Partidul Național Moldovenesc	0	0	27
4	Partidul Politic Democrație Acasă	0	3	24
5	Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa	0	4	20
6	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare	0	0	17
7	Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”	2	81	131
8	Partidul Politic „Mișcarea Respect Moldova”	8	2	18
9	Partidul Politic „Uniunea Creștin - Socială din Moldova”	0	1	8
10	Partidul Liberal	0	1	20
11	Blocul Electoral „Unirea Națiunii”	0	0	24
12	Partidul Politic Alianța „Moldovenii”	12	1	23
13	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor	0	0	19
14	Partidul Politic Alianța pentru Unirea Românilor	0	0	30
15	Blocul Electoral „Alternativa”	6	27	68
16	Blocul Electoral „Împreună”	0	0	8
17	Partidul Politic „Partidul Nostru”	4	3	66
18	Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”	0	1	14

19	Partidul Politic Moldova Mare	0	20	30
20	Andrei Năstase	2	1	23
21	Olesea Stamate	0	0	28
22	Victoria Sanduța	0	0	14
23	Tatiana Crețu	0	0	10

SURSE MEDIA MONITORIZATE

Televiziune (Buletin de Știri)	Post de Radio	Media online	Agenție de știri
PRO TV 20:00	RADIO MOLDOVA	REALITATEA.MD	IPN
JURNAL TV 19:00	RADIO CHIȘINĂU	STIRI.MD	INFOTAG
TV8 19:00	RADIO EUROPA LIBERĂ	ZDG.MD	MOLDPRES
MOLDOVA 1 21:00		NEWSMAKER.MD	
		NOI.MD	
		UNIMEDIA.MD	
		DESCHIDE.MD	
		AGORA.MD	
		NORDNEWS.MD	
		NOKTA.MD	
Televiziune (talk-show politic)	Denumire	Invitați talk-show	Data/Ora
PRO TV	În profunzime	1. 2.	21:00
JURNAL TV	Cabinetul din Umbră		Joi – 20:00
	Ora Expertizei		Luni – 20:00

	Secretele Puterii		Miercuri – 20:00
TV8	Cutia Neagră		Joi – 19:55
	întreabă Ghețu		Vineri – 19:55
MOLDOVA 1	Dezbateri electorale		
CINEMA 1	7 Zile		weekend – 22:30
N4	Puterea a Patra		19:00
TVC21	Important		Luni-sâmbăta – 17:00 Duminica – 11:00

A. TELEVIZIUNI

A1: Pro TV

Nr	Partid Politic	Pozitiv	Negativ	Neutru
1	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”			6
2	Partidul Politic Partidul Social Democrat European			1
3	Partidul Național Moldovenesc			2
4	Partidul Politic Democrație Acasă			2
5	Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa			3
6	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare			1
7	Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”		5	3
8	Partidul Politic „Mișcarea Respect Moldova”			2
9	Partidul Politic „Uniunea Creștin - Socială din Moldova”			1
10	Partidul Liberal			1
11	Blocul Electoral „Unirea Națiunii”			1
12	Partidul Politic Alianța „Moldovenii”			2
13	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor			1

14	Partidul Politic Alianța pentru Unirea Românilor			
15	Blocul Electoral „Alternativa”		2	4
16	Blocul Electoral „Împreună”			1
17	Partidul Politic „Partidul Nostru”			3
18	Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”			1
19	Partidul Politic Moldova Mare		5	3
20	Andrei Năstase			1
21	Olesea Stamate			
22	Victoria Sanduța			1
23	Tatiana Crețu			

A2: Jurnal TV

Nr	Partid Politic	Pozitiv	Negativ	Neutru
1	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”			6
2	Partidul Politic Partidul Social Democrat European		1	4
3	Partidul Național Moldovenesc			3
4	Partidul Politic Democrație Acasă		1	3
5	Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa		1	3
6	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare			3
7	Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”		11	5
8	Partidul Politic „Mișcarea Respect Moldova”			3
9	Partidul Politic „Uniunea Creștin - Socială din Moldova”			2
10	Partidul Liberal			
11	Blocul Electoral „Unirea Națiunii”			2
12	Partidul Politic Alianța „Moldovenii”			2
13	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor			4

14	Partidul Politic Alianța pentru Unirea Românilor			4
15	Blocul Electoral „Alternativa”		3	5
16	Blocul Electoral „Împreună”			1
17	Partidul Politic „Partidul Nostru”			3
18	Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”			2
19	Partidul Politic Moldova Mare		2	3
20	Andrei Năstase			4
21	Olesea Stamate			4
22	Victoria Sanduța			2
23	Tatiana Crețu			2

A3: TV 8

Nr	Partid Politic	Pozitiv	Negativ	Neutru
1	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”			6
2	Partidul Politic Partidul Social Democrat European			1
3	Partidul Național Moldovenesc			2
4	Partidul Politic Democrație Acasă			
5	Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa		1	2
6	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare			2
7	Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”		7	6
8	Partidul Politic „Mișcarea Respect Moldova”		1	2
9	Partidul Politic „Uniunea Creștin - Socială din Moldova”			
10	Partidul Liberal			2
11	Blocul Electoral „Unirea Națiunii”			1
12	Partidul Politic Alianța „Moldovenii”			1
13	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor			3

14	Partidul Politic Alianța pentru Unirea Românilor			1
15	Blocul Electoral „Alternativa”		4	2
16	Blocul Electoral „Împreună”			1
17	Partidul Politic „Partidul Nostru”			1
18	Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”			1
19	Partidul Politic Moldova Mare		2	2
20	Andrei Năstase		1	2
21	Olesea Stamate			1
22	Victoria Sanduța			1
23	Tatiana Crețu			

A4: Moldova 1

Nr	Partid Politic	Pozitiv	Negativ	Neutru
1	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”			10
2	Partidul Politic Partidul Social Democrat European			2
3	Partidul Național Moldovenesc			5
4	Partidul Politic Democrație Acasă			4
5	Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa		1	4
6	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare			1
7	Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”		5	11
8	Partidul Politic „Mișcarea Respect Moldova”			2
9	Partidul Politic „Uniunea Creștin - Socială din Moldova”			1
10	Partidul Liberal			3
11	Blocul Electoral „Unirea Națiunii”			4
12	Partidul Politic Alianța „Moldovenii”			2
13	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor			3

14	Partidul Politic Alianța pentru Unirea Românilor			3
15	Blocul Electoral „Alternativa”		2	6
16	Blocul Electoral „Împreună”			1
17	Partidul Politic „Partidul Nostru”			5
18	Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”			1
19	Partidul Politic Moldova Mare		4	3
20	Andrei Năstase			3
21	Olesea Stamate			5
22	Victoria Sanduța			3
23	Tatiana Crețu			3

B. POSTURI RADIO

B1: Radio Moldova

Nr	Partid Politic	Pozitiv	Negativ	Neutru
1	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”		1	6
2	Partidul Politic Partidul Social Democrat European			2
3	Partidul Național Moldovenesc			2
4	Partidul Politic Democrație Acasă			2
5	Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa			3
6	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare			2
7	Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”		1	12
8	Partidul Politic „Mișcarea Respect Moldova”			2
9	Partidul Politic „Uniunea Creștin - Socială din Moldova”			2
10	Partidul Liberal			3
11	Blocul Electoral „Unirea Națiunii”			1
12	Partidul Politic Alianța „Moldovenii”			2

13	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor			2
14	Partidul Politic Alianța pentru Unirea Românilor			3
15	Blocul Electoral „Alternativa”		1	1
16	Blocul Electoral „Împreună”			1
17	Partidul Politic „Partidul Nostru”			4
18	Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”			2
19	Partidul Politic Moldova Mare			2
20	Andrei Năstase			4
21	Olesea Stamate			2
22	Victoria Sanduța			4
23	Tatiana Crețu			2

B2: Radio Chișinău

Nr	Partid Politic	Pozitiv	Negativ	Neutru
1	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”			3
2	Partidul Politic Partidul Social Democrat European			
3	Partidul Național Moldovenesc			
4	Partidul Politic Democrație Acasă			2
5	Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa			
6	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare			
7	Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”			5
8	Partidul Politic „Mișcarea Respect Moldova”			
9	Partidul Politic „Uniunea Creștin - Socială din Moldova”			
10	Partidul Liberal			
11	Blocul Electoral „Unirea Națiunii”			1
12	Partidul Politic Alianța „Moldovenii”			

13	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor			
14	Partidul Politic Alianța pentru Unirea Românilor			
15	Blocul Electoral „Alternativa”		2	2
16	Blocul Electoral „Împreună”			
17	Partidul Politic „Partidul Nostru”			1
18	Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”			
19	Partidul Politic Moldova Mare			1
20	Andrei Năstase			
21	Olesea Stamate			
22	Victoria Sanduța			
23	Tatiana Crețu			

B3: Radio Europa Liberă

Nr	Partid Politic	Pozitiv	Negativ	Neutru
1	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”			6
2	Partidul Politic Partidul Social Democrat European			
3	Partidul Național Moldovenesc			
4	Partidul Politic Democrație Acasă			1
5	Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa			
6	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare			
7	Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”			9
8	Partidul Politic „Mișcarea Respect Moldova”			
9	Partidul Politic „Uniunea Creștin - Socială din Moldova”			
10	Partidul Liberal			
11	Blocul Electoral „Unirea Națiunii”			1
12	Partidul Politic Alianța „Moldovenii”			

13	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor			
14	Partidul Politic Alianța pentru Unirea Românilor			1
15	Blocul Electoral „Alternativa”			5
16	Blocul Electoral „Împreună”			
17	Partidul Politic „Partidul Nostru”			4
18	Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”			
19	Partidul Politic Moldova Mare			1
20	Andrei Năstase			
21	Olesea Stamate			
22	Victoria Sanduța			
23	Tatiana Crețu			

C. MEDIA ONLINE

C1: Realitatea.md

Nr	Partid Politic	Pozitiv	Negativ	Neutru
1	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”			6
2	Partidul Politic Partidul Social Democrat European		2	4
3	Partidul Național Moldovenesc			1
4	Partidul Politic Democrație Acasă			1
5	Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa			1
6	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare			3
7	Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”		3	5
8	Partidul Politic „Mișcarea Respect Moldova”	1		2
9	Partidul Politic „Uniunea Creștin - Socială din Moldova”			1
10	Partidul Liberal			
11	Blocul Electoral „Unirea Națiunii”			1

12	Partidul Politic Alianța „Moldovenii”			2
13	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor			2
14	Partidul Politic Alianța pentru Unirea Românilor			2
15	Blocul Electoral „Alternativa”	4		7
16	Blocul Electoral „Împreună”			
17	Partidul Politic „Partidul Nostru”	1		5
18	Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”			1
19	Partidul Politic Moldova Mare			2
20	Andrei Năstase			
21	Olesea Stamate			3
22	Victoria Sanduța			2
23	Tatiana Crețu			1

C2: Știri.md

Nr	Partid Politic	Pozitiv	Negativ	Neutru
1	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	3	7	9
2	Partidul Politic Partidul Social Democrat European		1	4
3	Partidul Național Moldovenesc			2
4	Partidul Politic Democrație Acasă			
5	Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa			1
6	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare			1
7	Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”		2	8
8	Partidul Politic „Mișcarea Respect Moldova”			1
9	Partidul Politic „Uniunea Creștin - Socială din Moldova”			
10	Partidul Liberal			3
11	Blocul Electoral „Unirea Națiunii”			2

12	Partidul Politic Alianța „Moldovenii”	2		7
13	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor			
14	Partidul Politic Alianța pentru Unirea Românilor			7
15	Blocul Electoral „Alternativa”	1	4	10
16	Blocul Electoral „Împreună”			
17	Partidul Politic „Partidul Nostru”	1		6
18	Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”			
19	Partidul Politic Moldova Mare		2	5
20	Andrei Năstase			5
21	Olesea Stamate			7
22	Victoria Sanduța			
23	Tatiana Crețu			

C3: Zdg.md

Nr	Partid Politic	Pozitiv	Negativ	Neutru
1	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”		1	9
2	Partidul Politic Partidul Social Democrat European		1	1
3	Partidul Național Moldovenesc			1
4	Partidul Politic Democrație Acasă		1	2
5	Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa			1
6	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare			1
7	Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”		13	12
8	Partidul Politic „Mișcarea Respect Moldova”		1	1
9	Partidul Politic „Uniunea Creștin - Socială din Moldova”			1
10	Partidul Liberal			3
11	Blocul Electoral „Unirea Națiunii”			2

12	Partidul Politic Alianța „Moldovenii”			
13	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor			1
14	Partidul Politic Alianța pentru Unirea Românilor			1
15	Blocul Electoral „Alternativa”		1	3
16	Blocul Electoral „Împreună”			1
17	Partidul Politic „Partidul Nostru”		2	4
18	Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”			1
19	Partidul Politic Moldova Mare		1	3
20	Andrei Năstase			1
21	Olesea Stamate			1
22	Victoria Sanduța			
23	Tatiana Crețu			

C4: Newsmaker.md

Nr	Partid Politic	Pozitiv	Negativ	Neutru
1	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	1	1	6
2	Partidul Politic Partidul Social Democrat European			
3	Partidul Național Moldovenesc			2
4	Partidul Politic Democrație Acasă			1
5	Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa			
6	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare			1
7	Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”		1	8
8	Partidul Politic „Mișcarea Respect Moldova”			
9	Partidul Politic „Uniunea Creștin - Socială din Moldova”		1	
10	Partidul Liberal			3
11	Blocul Electoral „Unirea Națiunii”			3

12	Partidul Politic Alianța „Moldovenii”		1	
13	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor			
14	Partidul Politic Alianța pentru Unirea Românilor			
15	Blocul Electoral „Alternativa”			8
16	Blocul Electoral „Împreună”			1
17	Partidul Politic „Partidul Nostru”			4
18	Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”		1	
19	Partidul Politic Moldova Mare		1	
20	Andrei Năstase			1
21	Olesea Stamate			1
22	Victoria Sanduța			
23	Tatiana Crețu			

C5: Agora.md

Nr	Partid Politic	Pozitiv	Negativ	Neutru
1	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”		1	5
2	Partidul Politic Partidul Social Democrat European		2	
3	Partidul Național Moldovenesc			3
4	Partidul Politic Democrație Acasă		1	2
5	Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa			1
6	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare			1
7	Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”		7	6
8	Partidul Politic „Mișcarea Respect Moldova”			
9	Partidul Politic „Uniunea Creștin - Socială din Moldova”			
10	Partidul Liberal			1
11	Blocul Electoral „Unirea Națiunii”			1

12	Partidul Politic Alianța „Moldovenii”			
13	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor			
14	Partidul Politic Alianța pentru Unirea Românilor			
15	Blocul Electoral „Alternativa”		1	4
16	Blocul Electoral „Împreună”			
17	Partidul Politic „Partidul Nostru”			3
18	Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”			
19	Partidul Politic Moldova Mare			2
20	Andrei Năstase			
21	Olesea Stamate			
22	Victoria Sanduța			
23	Tatiana Crețu			

C6: Deschide.md

Nr	Partid Politic	Pozitiv	Negativ	Neutru
1	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	3		5
2	Partidul Politic Partidul Social Democrat European			
3	Partidul Național Moldovenesc			
4	Partidul Politic Democrație Acasă			
5	Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa			
6	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare			
7	Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”		2	7
8	Partidul Politic „Mișcarea Respect Moldova”			
9	Partidul Politic „Uniunea Creștin - Socială din Moldova”			
10	Partidul Liberal			
11	Blocul Electoral „Unirea Națiunii”			
12	Partidul Politic Alianța „Moldovenii”			

13	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor			1
14	Partidul Politic Alianța pentru Unirea Românilor			
15	Blocul Electoral „Alternativa”		1	
16	Blocul Electoral „Împreună”			
17	Partidul Politic „Partidul Nostru”			3
18	Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”			
19	Partidul Politic Moldova Mare			
20	Andrei Năstase	1		
21	Olesea Stamate			
22	Victoria Sanduța			
23	Tatiana Crețu			

C7: Noi.md

Nr	Partid Politic	Pozitiv	Negativ	Neutru
1	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”		1	2
2	Partidul Politic Partidul Social Democrat European			
3	Partidul Național Moldovenesc			
4	Partidul Politic Democrație Acasă			1
5	Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa			
6	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare			
7	Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”	1	3	5
8	Partidul Politic „Mișcarea Respect Moldova”			
9	Partidul Politic „Uniunea Creștin - Socială din Moldova”			
10	Partidul Liberal		1	
11	Blocul Electoral „Unirea Națiunii”			
12	Partidul Politic Alianța „Moldovenii”	8		3

13	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor			
14	Partidul Politic Alianța pentru Unirea Românilor			
15	Blocul Electoral „Alternativa”			
16	Blocul Electoral „Împreună”			
17	Partidul Politic „Partidul Nostru”			3
18	Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”			
19	Partidul Politic Moldova Mare		1	1
20	Andrei Năstase			
21	Olesea Stamate			
22	Victoria Sanduța			
23	Tatiana Crețu			

C8: Unimedia.md

Nr	Partid Politic	Pozitiv	Negativ	Neutru
1	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”		25	6
2	Partidul Politic Partidul Social Democrat European			1
3	Partidul Național Moldovenesc			2
4	Partidul Politic Democrație Acasă			1
5	Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa			
6	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare			
7	Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”	1		12
8	Partidul Politic „Mișcarea Respect Moldova”	2		2
9	Partidul Politic „Uniunea Creștin - Socială din Moldova”			
10	Partidul Liberal			
11	Blocul Electoral „Unirea Națiunii”			1
12	Partidul Politic Alianța „Moldovenii”	2		1

13	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor			1
14	Partidul Politic Alianța pentru Unirea Românilor			4
15	Blocul Electoral „Alternativa”	1		3
16	Blocul Electoral „Împreună”			
17	Partidul Politic „Partidul Nostru”	2		6
18	Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”			2
19	Partidul Politic Moldova Mare			1
20	Andrei Năstase	1		1
21	Olesea Stamate			3
22	Victoria Sanduța			
23	Tatiana Crețu			

C9: Nordnews.md

Nr	Partid Politic	Pozitiv	Negativ	Neutru
1	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”			
2	Partidul Politic Partidul Social Democrat European			1
3	Partidul Național Moldovenesc			
4	Partidul Politic Democrație Acasă			
5	Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa			
6	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare			
7	Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”		1	1
8	Partidul Politic „Mișcarea Respect Moldova”	5		2
9	Partidul Politic „Uniunea Creștin - Socială din Moldova”			
10	Partidul Liberal			1
11	Blocul Electoral „Unirea Națiunii”			1

12	Partidul Politic Alianța „Moldovenii”			1
13	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor			1
14	Partidul Politic Alianța pentru Unirea Românilor			1
15	Blocul Electoral „Alternativa”			
16	Blocul Electoral „Împreună”			
17	Partidul Politic „Partidul Nostru”		1	5
18	Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”			3
19	Partidul Politic Moldova Mare			
20	Andrei Năstase			
21	Olesea Stamate			1
22	Victoria Sanduța			1
23	Tatiana Crețu			2

C10: Nokta.md

Nr	Partid Politic	Pozitiv	Negativ	Neutru
1	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”			5
2	Partidul Politic Partidul Social Democrat European			
3	Partidul Național Moldovenesc			
4	Partidul Politic Democrație Acasă			1
5	Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa			
6	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare			
7	Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”		10	7
8	Partidul Politic „Mișcarea Respect Moldova”			
9	Partidul Politic „Uniunea Creștin - Socială din Moldova”			
10	Partidul Liberal			
11	Blocul Electoral „Unirea Națiunii”			1

12	Partidul Politic Alianța „Moldovenii”			
13	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor			
14	Partidul Politic Alianța pentru Unirea Românilor			1
15	Blocul Electoral „Alternativa”		3	2
16	Blocul Electoral „Împreună”			
17	Partidul Politic „Partidul Nostru”			2
18	Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”			
19	Partidul Politic Moldova Mare			
20	Andrei Năstase			
21	Olesea Stamate			
22	Victoria Sanduța			
23	Tatiana Crețu			

D: AGENȚIE DE ȘTIRI

D1: IPN

Nr	Partid Politic	Pozitiv	Negativ	Neutru
1	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”		1	3
2	Partidul Politic Partidul Social Democrat European			1
3	Partidul Național Moldovenesc			2
4	Partidul Politic Democrație Acasă			
5	Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa		1	1
6	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare			1
7	Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”		7	5
8	Partidul Politic „Mișcarea Respect Moldova”			
9	Partidul Politic „Uniunea Creștin - Socială din Moldova”			

10	Partidul Liberal			
11	Blocul Electoral „Unirea Națiunii”			
12	Partidul Politic Alianța „Moldovenii”			
13	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor			
14	Partidul Politic Alianța pentru Unirea Românilor			1
15	Blocul Electoral „Alternativa”		2	3
16	Blocul Electoral „Împreună”			1
17	Partidul Politic „Partidul Nostru”			1
18	Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”			
19	Partidul Politic Moldova Mare		2	1
20	Andrei Năstase			1
21	Olesea Stamate			
22	Victoria Sanduța			
23	Tatiana Crețu			

D2: Infotag

Nr	Partid Politic	Pozitiv	Negativ	Neutru
1	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”		1	3
2	Partidul Politic Partidul Social Democrat European			
3	Partidul Național Moldovenesc			
4	Partidul Politic Democrație Acasă			
5	Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa			
6	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare			
7	Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”			3
8	Partidul Politic „Mișcarea Respect Moldova”			
9	Partidul Politic „Uniunea Creștin - Socială din Moldova”			

10	Partidul Liberal			
11	Blocul Electoral „Unirea Națiunii”			
12	Partidul Politic Alianța „Moldovenii”			
13	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor			
14	Partidul Politic Alianța pentru Unirea Românilor			
15	Blocul Electoral „Alternativa”			2
16	Blocul Electoral „Împreună”			
17	Partidul Politic „Partidul Nostru”			2
18	Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”			
19	Partidul Politic Moldova Mare			
20	Andrei Năstase			
21	Olesea Stamate			
22	Victoria Sanduța			
23	Tatiana Crețu			

D3: Moldpres

Nr	Partid Politic	Pozitiv	Negativ	Neutru
1	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”			1
2	Partidul Politic Partidul Social Democrat European			
3	Partidul Național Moldovenesc			
4	Partidul Politic Democrație Acasă			1
5	Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa			
6	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare			
7	Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”		3	1
8	Partidul Politic „Mișcarea Respect Moldova”			1
9	Partidul Politic „Uniunea Creștin - Socială din Moldova”			

10	Partidul Liberal			
11	Blocul Electoral „Unirea Națiunii”			1
12	Partidul Politic Alianța „Moldovenii”			
13	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor			
14	Partidul Politic Alianța pentru Unirea Românilor			1
15	Blocul Electoral „Alternativa”			1
16	Blocul Electoral „Împreună”			
17	Partidul Politic „Partidul Nostru”			1
18	Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”			
19	Partidul Politic Moldova Mare			
20	Andrei Năstase			
21	Olesea Stamate			
22	Victoria Sanduța			
23	Tatiana Crețu			